N 4.

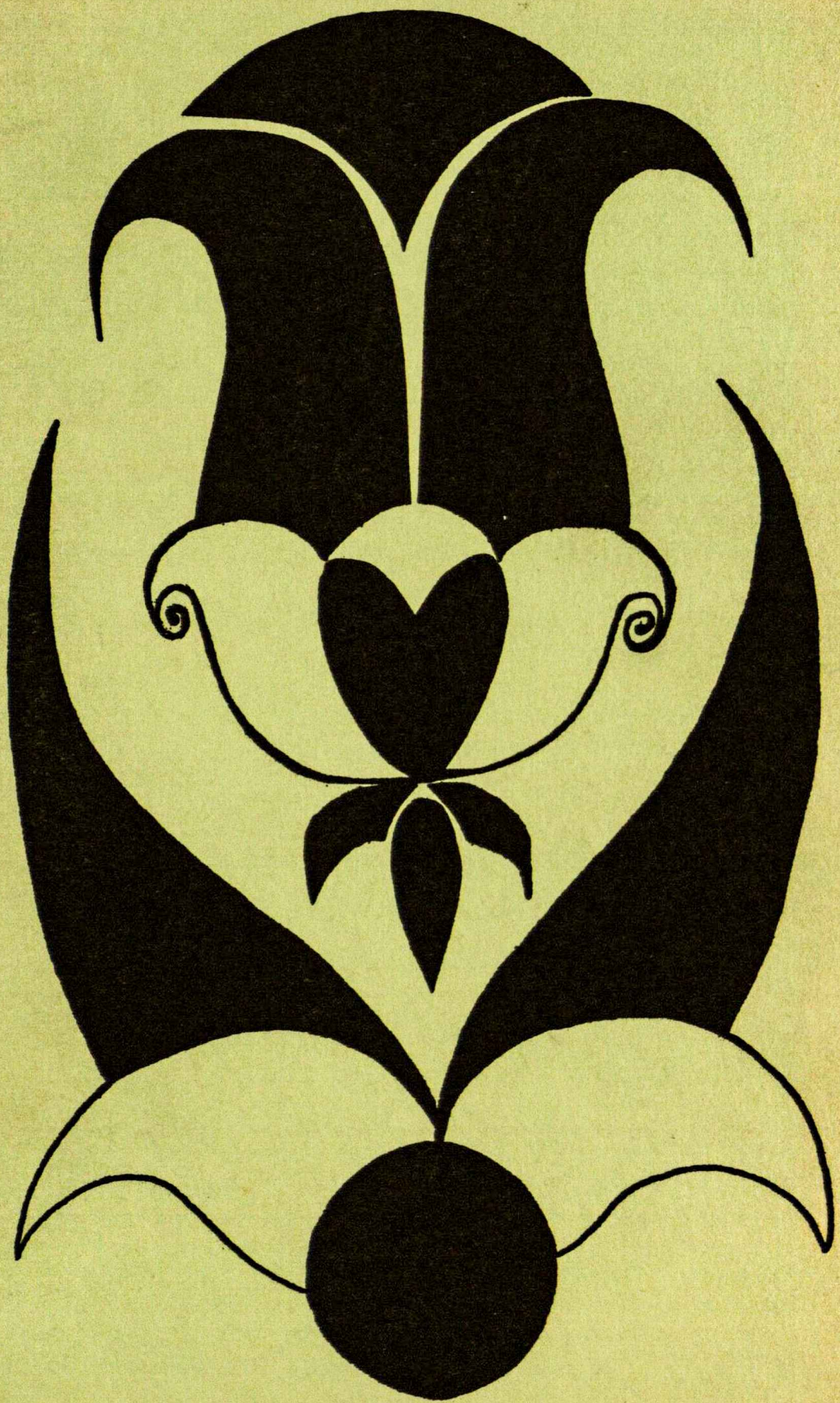

ATETIS 4

1970

Kongresas ar smūgis? 97
Tarp susipratimo ir pasimetimo — Eligijus Sužiedėlis . . . 99
Ateitininkai be kunigų (pašnekesys) 104
Pakeliui į Kongresą (pašnekesys) 109
Jaunuoli, ko sieki? — Kun Jonas Šulcas 112
Poezija
Vaidyba — Kęstutis Sušinskas 103
Pavasario rytas — Juozas Vilaikis 113
Balandžio pirma diena — Aida Smalinskaitė 117
Esame viena šeima — B. Krokys 116
Užuominos 115
Jaunystė lydi mus! — moksleivių kūryba
Gyvenimas 118
Mano gyvenimas (eil.) — Karolė Veselkaitė 120
Meilė (eil.) — Danutė Stankutė 120
Mano Radijas — Vytas Bandžiulis 121
Mano mėgiamiausias sportas — Vytenis Bakanas . . . 122
Sapnas — Aloyzas Pakalniškis 123
Žodžiai pažodžiui 125
Auksinė plunksna 125
Korespondencijos 126

Viršelis: Aldonos Zailskaitės

Iliustracijos: Marija Smilgaitė — psl. 103, 112, 120.

Nuotraukos: Indrė Damušytė — psl. 98, 119; A. Juzaitis — psl. 107; A. Pakalniškis — 104; Aldona Zailskaitė — 108, 110, 114, 117, 122, 124.

Lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas

ateitis

balandis

April

1970

4

REDAKCIJA: Vyriausias redaktorius — Jonas Šoliūnas; nariai: Jūratė Jasaitytė, Gabija Juozapavičiūtė, Algis Norvilas, Živilė Poškočimaitė, Aldona Zailskaitė.

REDAKCINĖ KOLEGIJA: R. Abromaitytė, (Montreal, Kanada); A. Barzdukas, (Washington); I. Bublienė, (Cleveland); J. Gaila, (Philadelphia); Rasa Kubiliūtė, (Adelaide, Australija); Daina Kojelytė, (Los Angeles); M. Slavėnienė, (Sidney, Australija); J. Šulcas, (Roma, Italija).

TECHNINĖ REDAKCIJA: Vita Noreikaitė, Liucija Norvilaitė, Aleksandras Pakalniškis, jaun.; Danutė Vasiukevičiūtė. **Laužymas:** Marija Smilgaitė. Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje.

ADMINISTRACIJA: Juozas Polikaitis — ATEITIS, 7235 S. Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629. Telefonas 312 434-2243. **Redakcija:** 6641 So. Albany Avenue, Chicago, Illinois 60629. Telefonas 312 737-5096.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $5.00, susipažinimui prenumerata $3.00, garbės prenumerata $10.00, visur kitur laisvame pasaulyje $3.00.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine. Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association. Business address: 7235 South Sacramento Yearly subscription in the US and Canada $5.00. Single copy, 50 cents. Second class postage paid at Chicago, Illinois.

ateitis

KONGRESAS AR SMŪGIS?

Šįmetinis ateitininkų kongresas turėtų atsijoti grūdus nuo pelų. Tai yra — pasisakyti už tolimesnę mūsų organizacijos kryptį, kuri labai griežtai atsiribotų nuo to organizacinio elemento, kuris nuolatos nori plūduriuoti, o nesiskverbti gilyn į gyvenimą, aukštyn į šviesą, artyn prie idealo.

Senas dalykas tai mūsų aimanavimas apie blogą organizacijos būklę, apie nuvargusius arklius. Vežimas klimpsta purvan ir vis mažėja jėgos, kurios norėtų jį patraukti sausumon. Galbūt, ir šį mūsų žodį kas nors palaikys šūkavimu. Tepalaiko. Tačiau artėjant kongresui visiems vertėtų pagalvoti ką mes jame veiksime: suvažiuosime į save pasižiūrėti, kaip jauna panelė veidrodin, ar nuspręsti kaip toliau žygiuoti. Pats laikas apsispręsti.

Yra balsų, kurie prikaišioja Ateičiai, jog ši nuolatos nori kalbėti "moksleiviams virš galvų". Toks priekaištas nėra visai netikslus, nes Ateitis iš tikro nori taip kalbėti, idant moksleivis neviską tuoj pat suprastų. Norima, kad moksleivis pagalvotų, pasvarstytų, paabejotų ir pasistengtų. Jei šitokios duonos Ateitis moksleiviams duos, tada tarsime, jog uždavinys atliktas.

Šiais sumasėjimo laikais yra verta kovoti už kultūrines aukštumas. Verta dėti pastangas nenuplaukti pasroviui, o įstengti pasipriešinti viską triuškinančiai, sukasdienėjusiai, pilkai masei. Verta kelti balsą prieš tą elementą, kuriam uniforminė vienybė yra tautos galybė. Šiandien galybę galime surasti ne uniforminėje vienybėje, o kūrybinėje gilybėje.

Va, šito ir laukiame mūsų kongrese. Tiesa, šabloniško cirkinio momento kongrese neišvengsime. Jo bus, nes yra mūsuose ateitininkų, kuriems rezoliucijos ir banketai yra vis dar kongreso kulminaciniai taškai. Tačiau viliamės, jog turėsime nors mažą garstyčios grūdelį — sukilėlių saujelę, kurie pagaliau pasipriešintų (kas svarbiausia — nenusigąstų tai viešai padaryti) visoms dailioms kalboms ir šauksmams į vienybę. Vieningiausia visuomenė yra kapuose. Ten yra viena uniforma. Betgi ateitininkija nėra dar mirusi. Ji gyva, ji kovojanti.

LIETUVOS NACIONALINĖ M[illegible]DO BIBLIOTEKA

Šis kongresas gali būti paskutinė proga gryčios iššlavimui. Arba jis gali būti paskutinis skęstančiojo balsas. Jis gali būti paskutinis mūsų protestas.

Ateities bendradarbių pajėgumas byloja, jog esame arti sunykimo slenksčio. Tą slenkstį — negrįžtamai — peržengsime, jei neapsivalysime nuo bereikalingų pelų, jei ir toliau toleruosime tą elementą, kuris mūsų kūne bujoja taip, kaip erkė sveikame kūne. Prisiplakėliškas elementas siurbia mūsų gyvybę, o mes to nenorime pastebėti. Ateitininkija turi pabusti. Ateitininkija turi nusiprausti ir po kongreso išvažiuoti namo kaip naujagimis; švarus, nekaltas ir tvirtas tolimesnei kovai. Masė ateitininkams nepakeliui. Būkime verti tų pirmūnų, kurie niekados nenulenkė galvos prieš kasdienybės dulkes, o mirė ištikimai tarnaudami Tam, kurį pasirinko savo idealu.

TARP SUSIPRATIMO IR PASIMETIMO

Eligijus Sužiedėlis

TURIME organizaciją, kurią vienokiu ar kitokiu būdu atvairavo kiti, kuriuos vadiname idėjos draugais ir kurie atidavė ją į mūsų rankas tokią, kokia yra dabar. Vargu, ar daug priskaičiuotume asmenų, kurie praėjusiam bet kuriam laikotarpyje būtų tikrai sąmoningai planavę ir rūpinęsi jos ateitimi. Studentų Ateitininkų Sąjunga, atrodo, laikėsi ir tebesilaiko ne tiek tuo, kad kas nors būtų stengęsis visom galimom priemonėm ją išlaikyti, o greičiau dėl to, kad ji buvo ir tebėra idėjinė priemonė savo asmeniui ugdyti. Šiam tikslui reikšmingos vertybės, kurios nuolat galioja ir nekinta, patraukia narius ir laiduoja organizacijos ateitį, kaip naujas daigas tos pačios sėklos. Tačiau atitinkamam laikui bei aplinkai, šis savaimingas vyksmas nėra pastoviai vienodas, todėl ir pati sąjunga skirtingai vertinama, stebint jos veiklą. Tai aišku, pavyzdžiui, iš tokių apibūdinimų:

"Su šia SAS vasaros stovykla prasilaužė nauja karta į studentų eiles... Įvyko perversmas iš abejingumo į darbingumą... Išaušo renesanso diena... Neaušinkim burnų pasenusiom bėdom, meskimės į darbą". Atrodo, lyg tai praėjusios vasaros SAS stovyklos vilnys būtų sudrumstę ramųjį Lake Ariel ir nebe vieno studento sąžinę, ar ne? O iš tikrųjų taip buvo rašyta Ateityje 1962 metais. Arba štai, ar ne pernykščiu pesimizmu dvelkia tokia dejonė: "Atrodytų, lyg mūsų organizacijos tikslas būtų pasislėpęs, jei nepranykęs visai; lyg nebeturėtume jokios krypties. Kam tada ta organizacija, jei savo narių netobulina; kam tie nariai, jei savo organizacijai jokios naudos neteikia". Kada buvo taip nusivylusiai nusiskųsta? Ne praėjusiais metais, o prieš aną renesanso dieną 1961.

Kokios seka išvados iš tų dviejų praeities pavyzdžių? Jie rodo, kad SAS, kaip sieninio laikrodžio švytuoklė, siūbuoja tarp dviejų polių — susipratimo ir pasimetimo. Pasvarstykime, kas tą siūbavimą lemia?

Idėja ir veiksmas

Paprastai organizacijos gyvastingumo rodikliu dažnai laikomas akivaizdus išorinis jos veiklumas. Tačiau, kaip taikliai pastebi A. Sabalis, veiklumas be idėjos ne tiktai nenuoseklus būna, bet ir pražūtingas. Gerai organizacijai privalomas toks idėjos ir veiksmo derinys, kad vieno ir antro būtų ne tiktai proporcingai, bet ir vienas antrą atitiktų. Kas gi atsitinka, kai to nepaisoma? Štai, idėjų ir entuzias-

mo kupinam studentui rodosi, kad tereikia veikti. Bet kada veiksmas nepalydimas gilesnio apmąstymo bei susikaupimo, jis pradeda vyrauti ir atsiranda pavojus prarasti veiklos kryptį, nors iš pradžių rodėsi taip aišku, kodėl veikiama ir ko siekiama. Ortega y Gasset nurodo, kas atsitinka, kai pasireiškia grynos veiklos žmogus, kuriam kiti lenkiasi dėl nepaprastos jo dinamikos; gi grįžtama į primityvumą, į barbarizmo laikus. Nors ir atrodo, jog kietai pasakyta, bet iš tikrųjų tokiom nepageidaujamom ypatybėm pasižymi svarstymai, kaip pagyvinti savo veiklą, kad ji kitiem imponuotų ir patrauktų naujų narių. Jei organizacijai to ir reikia su tam tikru saiku, tai dar daugiau reikalingas rūpinimasis išlaikyti deramą idėjos ir veiksmo santykį. Žinome, kad kiekviena SAS Centro Valdyba susiduria su tuo klausimu, bet ne kiekvienai pavyksta laimingu būdu jį išspręsti: rasti gerą pusiausvyrą tarp idėjinio vadovavimo ir administracinių, technikinių rūpesčių, kurie persverdami gali kaip tik pastumėti į užsimintą primityvumą — veikimą tiktai dėl veikimo. Priešingai, kiek praeityje yra pavykę veiksmą ir idėją suderinti, tiek SAS save ir įprasmino.

Idėjos ir veiksmo derinys priklauso nuo pasaulėžiūros, kuria organizacija remiasi. Ji negali būti abejinga tam, kokiom idėjom jos nariai apsisprendžia ir grindžia savo veiksmus. Pavyzdžiui, ar jie pagal organizacijos idėjas kritiškai vertina aplinką ir atitinkamai tvarko savo veiksmus, ar apžioja ir nuryja visą, ką tik jam aplinka teikia. Čia susiduriame su kitu vertu dėmesio klausimu.

Siauruma ir platuma

Per paskutinį dešimtmetį nepaprastai daug poveikio SAS yra turėjęs vadinamas tiesos ieškojimas, ar tikriau sakant, tiesos ieškojimo mitas, kuriuo dengiasi paviršutiniškai suprasta platuma. Gana dažnai girdime sakant, kad apsispręsti už tą ar kitą idėją — tai reiškia susiaurėti, užsidaryti savyje, baimintis tiesos, jos ieškojimo. Ar tai tiesa? Spręskime iš to, kokią platumą siūlo tiesos ieškotojai.

Vienas iš mūsų iškilusių intelektualų kartą prasitarė, kad jis mielai dedasi prie tų,

kurie tiesos ieško, bet netiki, kad ją galima būtų rasti. Bet jeigu netikima jokiu tiesos pažinimu, o vis dėl to kalbama apie jos ieškojimą, tada žmogus pasmerkiamas nuolatiniam klaidžiojimui, nuolatinei nežiniai. Ar tai platuma, ar uždarumas viskam, išskyrus pačią ieškojimo avantiūrą? Gal ir nedaug būtų tų tiesos ieškotojų, jei nebūtų tam tikrų privilegijų, kurios teikiamos tiesos ieškotojui. Jis yra laisvas nesiangažuoti, kol nėra radęs neberandamos savo tiesos. Tačiau nesiangažavimas yra būdingas, pavyzdžiui, hedonistam, nihilistam ir apskritai laisvos elgsenos mėgėjam. Todėl tariamas tiesos ieškojimas neretai dengia norą džiaugtis laisve be atsakomybės.

Kai kam idėjiškai apsispręsti kliudo būkštavimas loginių išvadų: jie neturi valios ir drąsos prisiimti atsakomybę, kurios logiškai reikalauja tiesa, už kurią apsisprendžiama. Antai, maceiniškoji sąžinė atverstų apvirtusį aukštyn kojom mūsų pasaulį, nes atstatytų tvarką ir pabrėžtų moralinę atsakomybę. Tačiau daug lengviau vietoje apsisprendimo piršti plačią sąžinę, kuri, suabsoliutindama prin-

cipą in dubiis libertas, kone viską pateisina. Tai laikoma pažangos varikliu.

Pažanga ir atžanga

Įdomu pastebėti, kad SAS vadinamieji 'liesieji' metai kaip tik sutampa su nusiskundimu, esą ateitininkų ideologija pasenusi, nepažangi, kadangi neinanti su gyvenimu, neatliepianti laiko dvasiai. Tokiai pažiūrai lengva pritarti, nes ji pabrėžia pažangą ir modernumą. O kas gi nenorėtų būti modernus kitų akyse? Deja, vienas dalykas pražiūrimas. Šių dienų jaunimas kaip tik prieštarauja laiko dvasiai, kuri laikoma modernia; jis atmeta mūsų modernųjį pasaulį, norėdamas sukurti kitokį, savąjį. Tai rodo, kad tas pasaulis, su kuriuo turėtų žingsnis žingsnin eiti ideologija, nėra toks jau visiem priimtinas, kaip linkstama manyti, perdaug įtikėjus į vadinamąją pažangą. Taigi, priekaištas, kad ideologija pasenusi, neturi tvirto ramsties. Atsiremiama kitu tad motyvu: ideologija privedusi prie šių dienų katastrofos.

Būkime atviri. Kiek iš tikrųjų prie šiandieninio chaoso privedė ideologinė mūsų sistema? Ar ne tikriau, kad tai išdava paneigimo žmogiškųjų vertybių? Ar tai nėra pasėka moralinio nuosmukio, neužsiangažavimo tiesai, individualaus bei kolektyvaus melo? Žmonėm įprasta ieškoti kaltininko kitur, ne savo kieme. Organizacijoje ta kaltė primetama ideologijai. Nėra tad ko stebėtis, kad sąjungos "liesieji" metai pasižymi tokia lėkščia galvosena.

Žinodami, kad ideologijos nuvertinimas gali būti ir dėl menkaverčių motyvų, galime blaiviau svarstyti ir ideologijos aktualumo klausimą. Iš esmės ideologija nei sensta, nei modernėja; kaip nepasensta ir nepakinta žmogaus paskirtis. Tačiau ideologija tiek teturi žmogui vertės, kaip kitados rašė K. Skrupskelis, kiek ji padeda spręsti gyvenamojo momento keliamus reikalavimus. Šia prasme ideologija turi būti aktualinama — sakykime, "moderninama", jei norime, — kad ji atlieptų ir padėtų spręsti tuos klausimus, kurie mums šiandien labiausiai rūpi. Čia talkon ateina ir tie mokslai, kurių objektu yra žmogus, nes jie vis daugiau atskleidžia žmogaus asmenį visame jo įvairume bei sudėtingume. Jie padeda ideologijai kreiptis į žmogų jam tinkama forma, atverti jam naujus savęs įprasminimo horizontus. O to pasiekiama ne vien žinojimu, bet ir susidrausminimu.

Vidinė ir išorinė drausmė

Kaip nelengva derinti idėją su veiksmu, taip lygiai sunku rasti balansą tarp vidinės ir išorinės drausmės. Išorinė drausmė, nors ji varžanti ir dėl to nemaloni, apsaugo organizaciją nuo neapgalvotų veiksmų, kuriais prasiveržiama, kada pritrūkstama išvidinės drausmės. Kas jau iš įpratimo priešinasi organizacijos nustatytai drausmei, tam retai kada galioja ir asmeniniai, varžantieji saitai.

Ideologinė organizacija laikosi tuo pagrindu, kad jos nariai sutaria esminiuose dalykuose, nors ir skiriasi savo būdu bei amžiumi, išsilavinimu bei profesija, taktika ir metodais. Tačiau visa tai negali kirstis su organizacijos tikslais; kitaip tariant, veiksmai negali prieštarauti bendriems įsitikinimams. Tai suprasdami, turime pripažinti išorinių varžtų reikšmę ir naudą; jie ne tik nevaržo rimto organizacinio darbo, bet dar jį lengvina, nes ugdo vidinę drausmę ir lygina vaikišką individualumą. Turbūt, visiem žinoma, kaip dažnai atsistojama ant briaunos, pabrėžiant ypač savo individualizmą ir užsispiriant spręsti reikalus ne iš esmės, o kaip ir kam patinka. Tokiais atvejais išminties pasirodo ne tiek, kiek manoma jos turint. Reikėtų pasimokyti ne vien iš vadovėlių mokyklos suole ar namie, bet ir kiekvieno organizacinio susibūrimo, kiekvieno atvejo.

Tebūnie leista priminti, kad vasaros stovyklos metu SAS metinis suvažiavimas neįvyko dėl to, kad nebuvo nė vieno teisėtai rinkto atstovo. Daug kas mušėsi krūtinėn, žadėjo pasitaisyti. Kai suvažiavimas vėliau buvo sušauktas, vis dėlto neapsieita be išimčių, nes kelių atstovų dokumentai nebuvo sutvarkyti. Gražus gestas — tos išimtys, ir nieko pikta. Tačiau, jei buvo ketinta susitvarkyti, tai reikėjo ir ištęsėti. Panašių pavyzdžių galima būtų suminėti ir daugiau iš vasaros stovyklų ir apskritai iš visos veiklos. Juk gerai žinome, kas vasaros stovyklas praturtina, nuotaiką ir darbingumą pakelia, ir kas sulėkština, sudrumsčia, palieka kartėlio. Neatrodo, kad iš to būtų

pasimokoma; nevisada objektyviai ir apsvarstoma, nes darosi nepatogu būti objektyviam. Bet dėl to nukenčia organizacija, kurioje turėtų vyrauti atvirumas, nuoširdumas ir pasitikėjimas savaisiais. Tada išnyktų beprasmis ieškojimas "atpirkimo ožių" ir skambių frazių, norint pridengti tikras ar įsivaizduojamas kaltes.

Masė ir elitas

Nereikalingos trinties kartais įneša tai, kad vieni organizaciją laiko masiniu narių sambūriu, kiti — rinktinių narių organizuotu vienetu. Tarp tų masininkų ir elitininkų beveik nuolat vyksta nepaskelbto karo stovis. Elitininkai linkę manyti, kad sąjunga gyvuos tik tada, kai įvyks rimtas ir visiškas apsivalymas nuo vadinamų popierinių narių, nes jie tiktai išpučia kiekybę, tačiau tėra balastas, trukdąs darbo efektingumą. Tuo tarpu masininkam rodosi bus geriau, jei bus sutelktas didesnis narių skaičius, tikintis, kad jie pasisavins organizacijos idėjas ir rimtai apsispręs jų laikytis. Žinoma, tai du kraštutinumai. O praktikoje yra taip, ką pripažįsta vieni ir kiti, kad visą organizaciją judina tam tikras skaičius aktyvių narių, kurie svyruoja tarp elitinių ir masinių nuotaikų. Nuo to priklauso vienoks ar kitoks sąjungos pasireiškimas.

Tie, kurie save laiko elitu, imasi misijinės rolės. Jiem būdingas įsitikinimas savo neklaidingumu ir metodo sutapatinimu su tikslu. Jie težino vieną kelią — savo kelią; kas pasuka kitokiu keliu — tas jau revoliucininkas, persona non grata organizacijoje. Tikslas, tiesa, yra vienas ir tas pats, bet keliai gali būti skirtingi. Organizacijai nebūtų naudinga apsiriboti tiktai vienu keliu arba veiklos metodu. Įvairumo nereikėtų baidytis, tačiau įvairumas neturėtų skaldyti, bet vesti į vieną tikslą.

Masininkai su savim neša du pavojus: pataikavimą ir perdėtą ekumenizmą. Ne taip dar seniai vienas amžinas akademinio jaunimo stovyklų lankytojas paskelbė spaudoje, kad tarp ideologinių lietuvių jaunimo organizacijų esminio skirtumo nesą. Gal būt, tai paskatino atsirasti pas ateitininkus tokiem nariam, kurie prieš tai nenorėjo nieko bendro turėti. Jeigu jie po kurio laiko įsitikino, kad vis dėl to skirtumo esama, bet tai jiem nepriimtina, tada turėjo pasitraukti. Tačiau, jei skirtumo nepastebi, tai arba jiem pataikaujama, arba yra tokia padėtis, jog yra būtina organizacinė revizija. Pataikavimas gali būti sužadintas prastai suprasto ekumenizmo, kuris paverčiamas klaidingu noru visiem įtikti. Beprincipinis noras visiem įtikti yra ne kas kita, kaip nusiasmeninimas; o organizacijoje pataikavimas yra dar žalingesnis, nes kompromisas kompromituoja idėjas, kuriomis organizacija remiasi. Tokia elgsena mums prisistato kaip moderniojo amžiaus atstovė, piršdama visur, visada ir su visais bendrauti tolerancijos ir ekumenizmo vardu. Labai nesunku tokiai nuotaikai pasiduoti, nes mes neretai pabrėžiame, kad esame derintojai, lygintojai, sintetikai. Tačiau derinimas derinimui nelygus. Į klampias eklektizmo pelkes užklysta ne vienas gerų norų derintojas, manydamas suradęs pažadėtąją sintezės žemę. Ar taip iš tikrųjų yra, galėtų įsitikinti, gerai apmąstęs tas tiesas, kuriomis grindžiamas krikščioniškas gyvenimas. Gal tai kaip tik pasimetimas, o ne sintezė ir susipratimas.

Gerieji ženklai

Vėl grįžtame prie pradžios. Kurion pusėn dabar yra pasinešusi SAS siūbuojanti švytuoklė? Spręskime iš kai kurių konkrečių reiškinių. Štai, sąjungos "Gaudeamus" gaivus ir įdomus. Jame nerasi anksčiau taip būdingo verkšlenimo ir skundimosi sąjungos veikla. Neretai sąjungos pobūviuose, stovyklose ir kitur atsisakoma pasilinksminimo, nes pritrūksta laiko kalbėtis, aiškintis ir diskutuoti, aptarti ir nutarti. Eilė studentų, kviestų ir nekviestų, bet gyvai susidomėjusių Federacijos problemomis ir būsimuoju kongresu, aplanko Federacijos Valdybos posėdį. Būrelis dalyvauja Jaunimo kongreso ir spaudos talininkų pasitarime; jie ten pasisako už darbingesnį kongresą, nes prasmingesnė pažintis ir suartėjimas bendram darbe, negu dažnų susipažinimo vakaruškų spūstyse. Moksleivių ideologiniai kursai ir stovyklos susilaukia nemažai studentiškos talkos, o talkiname ne iš pareigos, bet su idealistišku entuziasmu ir su šypsena Kristuje.

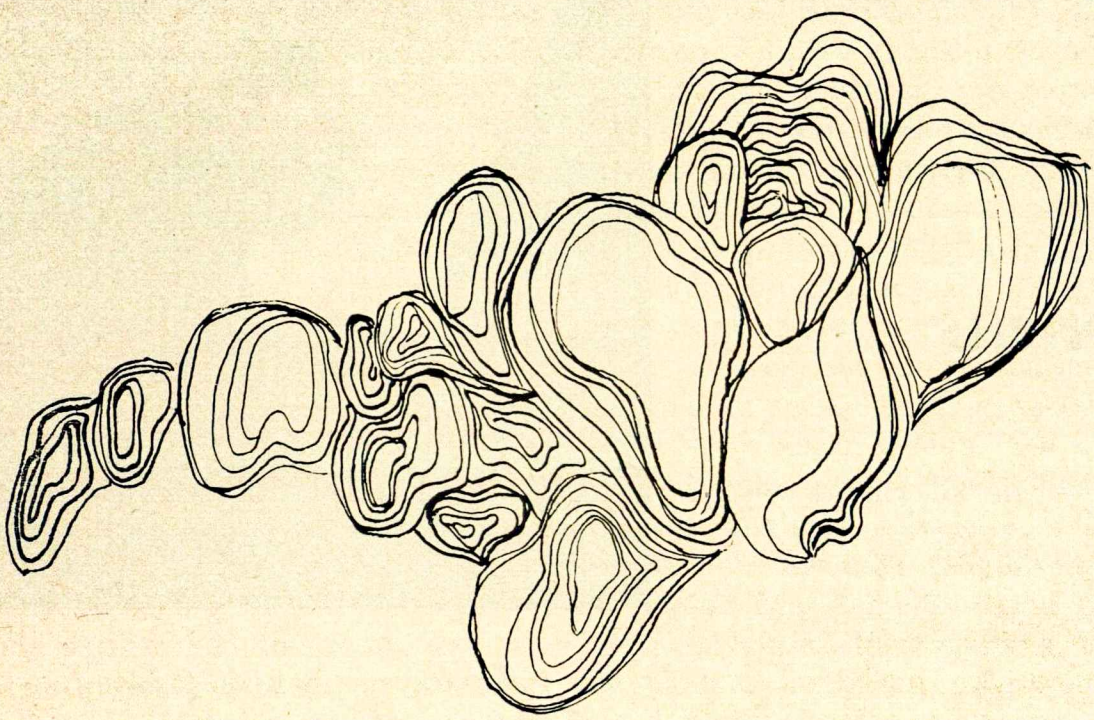

VAIDYBA

Aštriu žvilgiu pro Jūsų gamintus stiklus žvelgiu
Į blizgančius dažytus margumynus —
Jaučiu tik niūrią tuštumą...
Beprasmišką ir dirbtinį gyvenimą.

Plūduriuoja baimės prirakinti akiniai;
O rūkas temdo Jums tiesos regėjimą.
Narkotikų apsvaiginti,
Jūs žengiate į mirtiną, betikslią buitį.

Ir grūsdamies prie vienišumo,
Jūs tolerancijos vardu
Pabėgti norite nuo užsiangažavimo.
Einant lygiu, suktu keliu.

Jūs veltui leidžiat savo laiką
Nes keliate draugystės tiltą mūro sienon.

—Kęstutis Sušinskas

ATEITININKAI BE KUNIGŲ

Pašnekesys su lietuvių jėzuitų provincijolu Tėvu Gediminu Kijausku, S.J.

Kunige provincijole, keletą metų Jūs labai sėkmingai dirbate su jaunaisiais ateitininkais, lankydamas kuopas, per vasaros stovyklas, per kursus. Kaip žiūrite į šią jaunimo organizaciją? Kaip jos religinė programa? Ko pageidautumėte iš tėvų kunigų?

Aukštai vertinu ateitininkų organizaciją. Jei ji bus teisingai suprasta ir ras atgarsio kasdieniniame gyvenime, ši organizacija atsakys į šių dienų jaunimo degančias problemas. Savo idealų gražumu ji auklėja jauną žmogų pilnam gyvenimui. Bestudijuojantiems griežtuosius mokslus ji duoda savo organizaciniame plotyje naują ir pilnesnį žvilgį į gyvenimą ir pasaulį. Pačia savo sąranga ji ugdo jaunimo talentus bei skatina į kūrybingumą. Ji ruošia ateičiai apaštalus. Prisimenu vieną neseniai vykusį pašnekesį moksleivių ateitininkų susirinkime. Prelegentas prašė moksleivių pirmiausiai pasisakyti, kokie klausimai jiems šiandien labiausiai rūpi. Moksleiviai statė klausimus vienas po kito. Prelegentas prirašė pilną lentą ir, baigęs, suskirstė visus klausimus pagal temas. Dideliam moksleivių nustebimui, visi jų klausimai gražiai sutilpo į penkių ateitininkų principų rėmus.

Daugeliu atvejų teko susipažinti su kitų kraštų įvairiomis organizacijomis (pav. Vokietijoje su "Pauluskreis", Belgijoje su "žosistais", Prancūzijoje su "Groupes de vie chretienne"). Visos jos yra puikios, tačiau esu linkęs sutikti su prof. Antano Maceinos teigimu:

> Prancūzai savo katalikiškajam jaunimui turi sukūrę puikių metodų ir priemonių, tačiau jie nė iš tolo negali lygintis savo principų ir pareigų apimtimi, pilnatve, aiškumu ir sistemingumu. Ateitininkija šiuo atžvilgiu yra vienintelė katalikiškajame pasaulyje. Tai yra mūsų lietuviškojo genijaus kūrinys, gimęs iš lietuviškosios ir krikščioniškosios sielos.

Tiesa, ateitininkai neturi konkrečios nusistovėjusios praktinės programos. Tuo

skundėsi jau prof. Stasys Šalkauskis. Panašiai yra ir su religine programa. Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Centro Valdyba kasmet nustato temą ir paruošia šiek tiek medžiagos kuopų veiklai. Ši valdyba ruošia ir stovyklų bei kursų programas. Panašiai yra ir Studentų Ateininkų Sąjungoje. Religinė programa paprastai yra integrali visos programos dalis. Gal tai ir savaime suprantama, kada ateitininkai pasirinko šūkiu "Visa atnaujinti Kristuje". Daug yra gerų pasiūlymų veiklai kun. Stasio Ylos "Ateitininkų Vadove" (1960). Puikios medžiagos galima rasti dr. Juozo Girniaus knygose: "Idealas ir laikas" (1966), "Tauta ir tautinė ištikimybė" (1961), "Žmogus be Dievo" (1964). "Ateities" numeriuose irgi gausu medžiagos. Bet reikia sutikti, kad tokios programos, kuri sutelktų visą pagrindinę medžiagą į vieną leidinį ir atsakytų visiems veiklos reikalavimams, neturime. Ar įmanoma tokį leidinį paruošti? Kada viskas greitai keičiasi ir bėga šuoliais? Sutelkėme šiek tiek medžiagos jaunučių ateitininkų programai. Šiuo metu spausdiname. Tą medžiagą ruošiame taip, kad ją nuolatos galėsime papildyti — ji palieka "atvira" naujiems puslapiams įsegti. Tokiu keliu gal reikėtų eiti ir bet kokios programos ruošime. Su tokia mintimi lyg ir atsisakome galutinės, pilnai užbaigtos programos.

Tėvų įnašas gali būti įvairus. Vieni tėvai pasitenkina leisdami savo vaikus dalyvauti ateitininkų organizacijoje, kiti juos atveda ir domisi, remia ir visais būdais prisideda prie veiklos pagyvinimo per tėvų komitetus ir panašiais savaime suprantama, kad labai pageidautina, jog tėvai aktyviai prisidėtų. Tiesą sakant, organizacijos vienetų veiklumas labai priklauso nuo tėvų susidomėjimo bei įsijungimo.

Kunigų įnašą į ateitininkų organizacijos gyvenimą būtų sunku pasverti. Viena tik galima pasakyti, be kunigų talkos sunku įsivaizduoti ateitininkišką veiklą, kuri būtų vispusiškai patenkinanti. Krikščionybės dvasia persunktai organizacijai bendravimas su kunigu yra natūralus reiškinys. Jei nėra glaudžių ryšių tarp paskirų vienetų ir kunigo, yra pagrindo susirūpinti. Dvasios vadovo svarbą ateitininkų organizacijoje gražiai primena prof. Stasys Šalkauskis: "Kitas dalykas, tai turėti iš savo tarpo religiniam gyvenimui pakankamai pasiaukojusių kunigų, kurie su pilnu pasiruošimu ir nuoširdžiu palankumu, su religiniu kompetentingumu ir pedagoginiu nusiteikimu sugebėtų preiti prie savo jaunųjų draugų. **Kol šitoks visų ateitininkų grupių aprūpinimas apaštališkais kunigais neįvyksta, negalima kalbėti apie normalų religinį ateitininkų gyvenimą.** Tam reikalui reikia pasitikėti Dievo Apvaizdai, kuri panorės sužadinti pakankamai kunigiškų pašaukimų mūsų tarpe" ("Ateitininkų ideologija", p. 100). Šalia Dievo Apviazdos ir mums tenka pareiga rūpintis apaštališkų kunigų aprūpinimu, o pirmiausiai žadinti tinkamus jaunus žmones rinktis kunigo pašaukimą.

Mūsų lietuviškoje spaudoje, savuose susirinkimuose, keliami opūs klausimai, sakysime, kad vaikus paruošti pirmai išpažinčiai, Komunijai, jei jų tėvai lietuviai ir to pageidauja, tik lietuviškai, ar abiem kalbomis. Kas tai gali nuspręsti — vien klebonai ar vieni tėvai?

Kas tai gali nuspręsti? Trumpai ir interviu formoje sunku atsakyti į tokius opius klausimus. Asmeniškai abejonės tuo klausimu neturiu. Gerą pradžią atsakymui galime rasti kad ir sekančiuose Vatikano II susirinkimo pasisakymuose. (Apie tai pasisakė ir Pijus XI savo enciklikoje apie auklėjimą "Divini illius Magistri". Vertėtų patikrinti šiuo klausimu ir popiežiaus Pauliaus VI neseniai išleistą motu proprio "Emigrantų pastoracija".)

Vatikano II susirinkimas dekrete apie auklėjimą skelbia pagrindinius krikščioniškojo auklėjimo principus: "Pagrindi-

nės žmonių, ypač vaikų ir tėvų, teisės, liečiančios auklėjimą, viešai skelbiamos ir nustatomos valdžios potvarkiais" ("Gravissimum educationis," įžanga). Toliau tas pats dokumentas sako: "Kiekvienas žmogus, kokios jis bebūtų kilmės, padėties ir amžiaus, dėl savo, kaip asmens, orumo turi neatimamą teisę gauti auklėjimą, atitinkantį jo paskirtį, įgimtas savybes bei lytį, pritaikytą tautinei kultūrai bei papročiams ir kartu palankų broliškam bendravimui su kitomis tautomis, kad pasaulyje būtų palaikoma tikra vienybė ir taika" (nr. 1). Susirinkimas pabrėžia kodėl tėvai yra tie atsakingieji už vaikų auklėjimą: "Kadangi tėvai yra davę savo vaikams gyvybę, vaidinasi, vaikų auklėjimas — didžiausioji tėvų pareiga. Tėvai pripažįstami pirmaisiais ir svarbiausiais auklėtojais..." (nr. 3). Kada tėvų ir kitų bendruomenių pastangos yra nepakankamos, tada "neginčijamas teises ir pareigas turi taip pat valstybė, kiek jai priklauso tvarkyti laikinąją visuomenės gerovę. Valstybės pareiga visokeriopai puoselėti jaunimo auklėjimą: ginti tėvų ir auklėtojų teises bei remti jų darbą; jei kai kuriose bendruomenėse tėvai nėra pajėgūs organizuoti auklėjimo, padėti jiems pagal paramos teikimo principą, atsižvelgiant į jų reikalavimus..." Tą patį principą turbūt galime taikyti ir Bažnyčiai, kuri "kaip žmonių draugija, turi būti pripažinta galinti auklėti, bet ypač dėl to, kad turi pareigą visiems skelbti išganymo kelią, perduoti tinkintiesiems Kristaus gyvenimą ir nuolat jais rūpintis, kad galėtų pasiekti religinio gyvenimo pilnatvę" (ten pat). Mokyklų atžvilgiu susirinkimas pabrėžia tėvų teises ir pareigas: "Tėvai, kuriems vaikų auklėjimas yra pirma ir nepavaduojama pareiga bei teisė, privalo turėti visišką laisvę savo nuožiūra pasirinkti mokyklą." Valstybės gi pareiga, o mutatis mutandis ir Bažnyčios, yra pagelbėti tėvams bei sudaryti sąlygas, kuriose jie galėtų atlikti savo užduotį: "Todėl valstybė, būdama piliečių laisvių saugotoja bei gynėja, vadovaudamasi griežtu teisingumu, privalo rūpintis, kad valstybės parama mokykloms būtų skirstoma taip, kad tėvai galėtų savo vaikams laisvai ir pagal sąžinę parinkti mokyklas" (nr. 6). Gal aiškiausiai ir tiesiausiai atsako į iškeltą klausimą sekantieji religinės laisvės deklaracijos žodžiai: "Tėvai turi teisę pagal savo religinius įsitikinimus parinkti religinio vaikų parengimo būdą" ("Humanae dignitatis", nr. 5). Kokia kalba ruošti vaikus išpažinčiai ir Pirmajai Komunijai turbūt ir priklausys prie religinio vaikų parengimo būdo. Konstitucija apie liturgiją gi pripažįsta teisę visoms tautoms bei tautinėms grupėms turėti apeigas sava kalba ir net nurodo reikalą įjungti paskirų kraštų papročius į liturgines apeigas ("Sacrosanctum concilium," nr. 37 - 38, 63). Šios kelios kad ir pabiros citatos iš Vatikano dokumentų užtenkamai nušviečia kelią teisingam klausimo sprendimui.

Kunigų Vienybės seime buvo nusiskųsta, kad tam tikrose vietovėse moksleiviams ateitininkams trūksta dvasios vadų. Kas juos turėtų parūpinti, paskirti? Iš esamų dvasios vadų kartais tenka girdėti nusiskundimų, kad negaunama jokių instrukcijų, nekviečiami jokie pasitarimai, jei tai būtų tiesa, kaip būtų galima šį trūkumą pašalinti?

Sunkiausia ir yra parūpinti kuopos dvasios vadą, surasti žmogų, kuris skirtų savo laiką jaunimui, domėtųsi jų veikla, dalyvautų valdybų posėdžiuose ir kuopos susirinkimuose. Dvasios vadų ieškome visi: sąjungų dvasios vadai, globėjai, neatsilieka ir pats jaunimas. Studentų Ateitininkų Sąjungos valdyba pereitų metų kadencijoje nesurado dvasios vado, kuris sutiktų eiti tas pareigas. Naujai perrinkta studentų valdyba jau turi ir dvasios vadą savo sąstate. Reikia pripažinti, kad jaunimas paprastai ieško tokio kunigo, su kuriuo galės rasti bendrą kal-

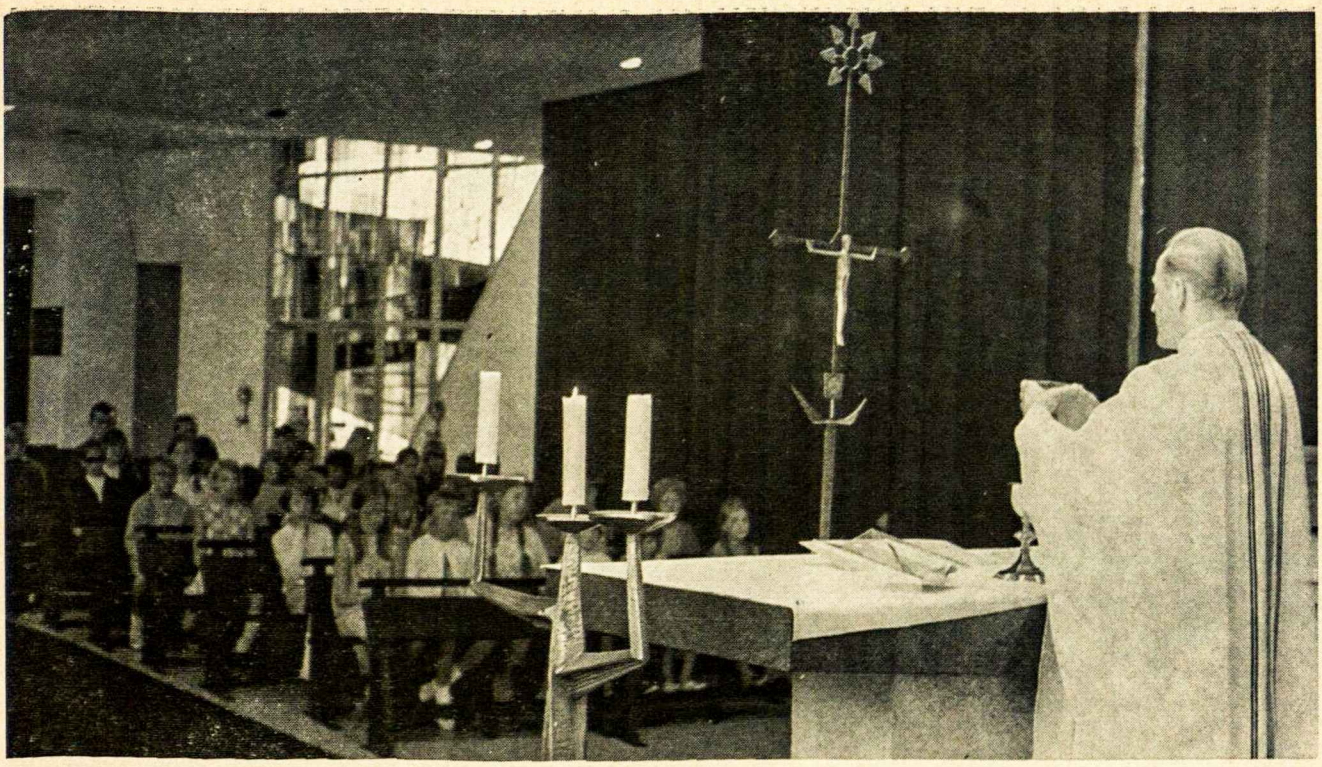

bą, kurį jie supras ir kuris bandys įsijausti į jų padėtį. Gerai prisimenu savo kuopos kapelioną. Pas jį mes moksleiviai buvome mieli svečiai. Su juo planavome veikimą parengimus, kartu vykome į iškylas. Jis mums padėjo suaugti su ateitininkų organizacija bei jos gyvenimu. Šiandien kapeliono užduotis gal tik pasidarė svarbesnė, negu seniau buvo. Yra faktas, kad daugelis vietovių kapeliono neturi arba jei ir turi, tai jo paramos nedaug tegauna. Suprantama, tam yra įvairių priežasčių. Čia nesigilinsiu.

Specialių instrukcijų dvasios vadams taip ir nesiunčiame. Dvasios vadai turėtų gauti visus MAS Centro Valdybos raštus, kur pasirodo ir viena kita žinia, liečianti kapelionus. Kapelionui tikriausiai rūpės ir visa kuopos veikla, ne tik religinė dalis. Kai kurie kunigai turbūt teisingai skundžiais, kad kapelionai yra per mažai informuojami. Aišku, dalyvaudami kuopų valdybų posėdžiuose ir susirinkimuose dalį tos spragos galėtų užpildyti. Dvasios vadų pasitarimų šaukimas irgi praverčų. Ten kapelionai galėtų paliesti bendras problemas, reikalus, kurie pagyvintų ne tik religinį ateitininkų gyvenimą, bet ir visą veiklą. Jau minėjau, kad religinę programą dažnai labai sunku skirti nuo bendrosios ateitininkų veiklos. Keletos metų bėgyje prisimenu vieną kitą dvasios vadų šauktą pasitarimą. Šių metų spalio 31 — lapkričio 2 šaukėme eilę dvasios vadų susirinkti Dainavoje per Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimą. Keletas atsiliepė. Atvažiuoti niekas negalėjo. Gal laikas nebuvo patogus, suvažiavimas vyko savaitgalį. Tinkamesnis laikas turbūt būtų savaitės vidurys. Be to, rajoniniai susibūrimai daugeliui kunigų būtų prieinamesni, negu didesnio masto, kada reikia keliauti didesnes distancijas. Asmeniškai labai pritariu tokiems dvasios vadų pasitarimams. Atviras ir nuoširdus dialogas atneštų visiems daug naudos. Argi ne visų mūsų didysis rūpestis padėti jaunimui, ir ypatingai tam, kuris pasirinko savo idealu "Visa atnaujinti Kristuje"?

Perspausdinta iš "Lux Christi".

PAKELIUI Į KONGRESĄ

Pašnekesys su ateitininkų kongreso rengėjais

Ateitininkų kongresui artėjant, vis daugiau pradedama jaudintis ir domėtis kaip gi pagaliau viskas vyksta. Kaip vyksta paruošiamieji darbai, kokios yra problemos, kokie rūpesčiai? Va, daugiau apie visa tai norėdami sužinoti užsukome kartą pas didžiausius darbų kaltininkus — kongreso reikalų ryšininkus: Juozą Paškų ir Algį Žukauską. Nors abu mūsų jaunesniosios sendraugių kartos žmonės ir yra labai užsiėmę, bet rado minutėlę laisvą ir su Ateities skaitytojais informacijomis pasidalinti. Beje, pačio vyriausio kongresui ruošti pirmininko dr. P. Kisieliaus nebegalėjome sugauti. Tačiau apie visus darbus gan plačiai mus informuoja ir abu ryšininkai.

Kaip kilo kongreso ruošimo Chicagoje mintis? Kas ta mintimi pirmiausiai susirūpino ir kas pradėjo iniciatyvą?

Pereitą vasarą sendraugių stovyklos metu, Federacijos vadui pranešus, jog planuojama kongresą rengti Dainavoje, kilo daug balsų, kurie pareiškė, jog Dainava nėra tinkama vieta kongresui. Tas dalykas buvo persvarstytas. Po įvairių komentarų, sendraugiai suvažiavime balsavo. Net didelė dauguma nutarė, kad kongresas turėtų vykti Chicagoje. Tada kai kurie chicagiečiai, Federacijos vado paprašyti, grįžo namo, sušaukė bendraminčius, idant patikrinus galimybes tą kongresą suruošti Chicagoje. Rugpiūčio 27 dieną susirinkome pas Marijonus. Buvo pakviesta apie dvidešimts asmenų, kurie turėjo pasisakyti ar jie galėtų prisidėti prie kongreso rengimo Chicagoje. Visi susirinkusieji entuziastiškai pasisakė už kongreso rengimą Chicagoje, ir visi prižadėjo prisidėti prie kongreso darbų. Tada, mes, kurie buvome papraštyi ištirti Kongreso rengimo galimybes, pranešėme Federacijos Valdybai, kad toks kongresas gali įvykti Chicagoje.

Ar tam pasitarime buvo jau pasiskirstyta ir konkrečiais darbais? Kaip tai — kas kuriomis komisijomis rūpinsis, kaip bus jos sudarytos? Ar tai buvo tik pasikalbėjimas ir noras patirti įvairias sendraugių nuomones?

Tam pirmąjame posėdyje buvo kalbėta jau konkrečiai; buvo siūlyta tokie dalykai kaip religinė meno paroda, literatūros vakaras, kuriame dalyvautų nuo jauniausių iki vyriausių kūrėjai, koncerto programa. Buvo pageidauta, kad muzikiniam koncertui būtų užsakyti originalūs dalykai. Buvo daug kalbėta ir dėl kongreso laiko.

Kodėl buvo, sakykime, daug rūpesčio dėl datos nustatymo? Ar dėl to, kad buvo galvojama jog nedaug beliko laiko, ar buvo kokios nors kitos priežastys?

Taip, laikas taip pat buvo ribotas; mažai laiko liko pasiruošti kongresui. O be to, čia yra daug parengimų. Buvo kalbama ruošti kongresą Padėkos dienos savaitgalyje, paskui Nepriklausomybės dienos laikotarpyje, ir galų gale, rudenį. Tačiau, kadangi nė viena kita diena nebuvo

priimtina, nutarta ruošti Darbo dienos savaitgalyje.

Kiek yra žinoma, Toronte tuo pačiu laiku turėjo įvykti Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas. Ar jau yra išaiškinta tas dalykas, ir prieita prie sutarimo?

Po padarytų pastangų, Katalikų Mokslo Akademija sutiko prisiderinti prie Ateitininkų kongreso ir atitinkamai pakeisti savo suvažiavimo laiką.

Pačioje darbo pradžioje, kai jau buvo pradėta galvoti apie konkrečius kongreso darbus, kokie tada buvo svarbiausi rūpesčiai?

Didžiausi rūpesčiai, galbūt, buvo surasti tinkamus žmones, kurie galėtų vadovauti įvairioms komisijoms. Žinoma, yra labai sunku surasti žmones, kurie pasiimtų tokią didelę atsakomybę. Kitas rūpestis — patalpų suradimas, bet tai buvo jau antraeilis dalykas. Bene, buvo trys pagrindiniai dalykai, kurie turėjo būti išaiškinti. Būtent: salė koncertui, banketui vieta ir salė posėdžiams. Posėdžiams tėvai jėzuitai rezervavo Jaunimo Centrą, koncertui užsakyta Orchestra Hall ir banketui gauta South Shore Country Club.

Ar ruošiant kongresą, svarbiausias rūpestis buvo suruošti banketą, ar kokį nors kitą pasirodymą? Kas buvo svarbiausias dalykas, kuris turėtų išlikti, o nebūtų užmirštas sekančią dieną kongresui pasibaigus? Kas iškilaus buvo galvojama suruošti, idant kongresas pasiliktų istorijoje kaip išskirtinis ateitininkų veiklos įvykis?

Pradžioje buvo galvota, jog kongresas padarys didelį įnašą, bei didelį sujudimą katalikų visuomenėje, jei jisai atkreips laisvojo pasaulio dėmesį į Lietuvos Bažnyčią ir suteiks moralinę pagalbą kenčiančiai Bažnyčiai Lietuvoje. Kad jisai, kitų kongresų perspektyvoje, parodys a-

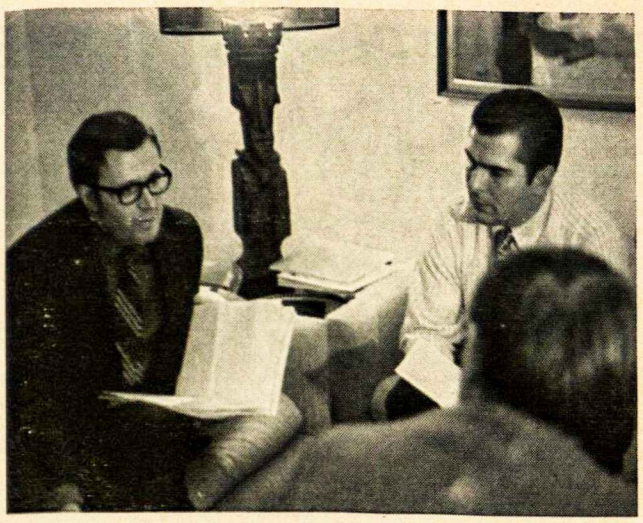

"Kongresas padarys didelį įnašą... jei jisai atkreips dėmesį į Lietuvos Bažnyčią..."

"Yra būtina iškelti ateitininkijos kūrybinį elementą, parodyti... ką ateitininkija pajėgia..."

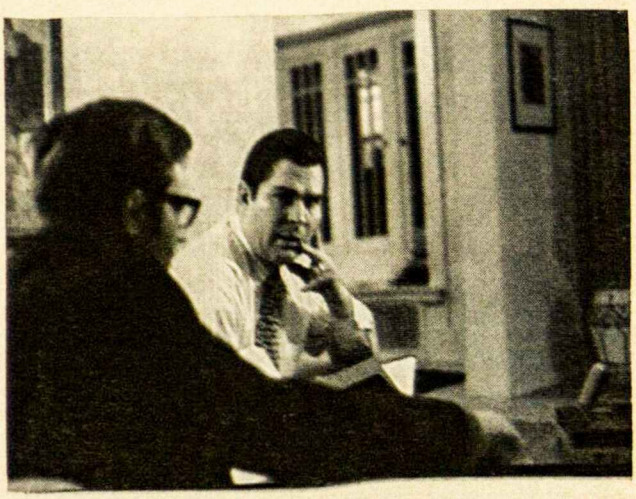

Juozas Paškus ir Algis Žukauskas

teitininkijos sąjūdžio būtiną tęstinumą ir, galbūt, duos kelrodžius ateičiai.

Kas yra planuojama daryti, idant būtų parodytas ateitininkiškasis kūrybingumas?

Mes manome, kad yra būtina iškelti ateitininkuose kūrybinį elementą, parodyti visuomenei ką iš viso ateitininkija pajėgia. Ta mintimi vadovaujantis ir kongresas bazuojasi ne vien tik banketu, bet turi taip pat parodyti ateitininkijos nueitą kelią.

Kiek mes žinome, yra numatyta kongresinė stovykla. Ar kongreso ruošėjai Chicagoje turi ką nors bendro su prieškongresinės stovyklos rengėjais Dainavoje?

Kongreso tvarkytojai Chicagoje nieko bendro neturi su tos stovyklos ruošimu, išskyrus, tai, jog jie nori, kad stovykla baigtųsi laiku, kad stovyklos dalyviai nepavėluotų į kongreso pradžią. Šitą stovyklą rengia Federacijos Valdyba be jokio sąryšio su organizatoriais Chicagoje. Tačiau stovykla skaitosi kongreso dalimi.

Ar Chicagoje rengėjai tvarko ir pačią programos eigą, ar visą tai atliks Federacijos Valdyba?

Programos sutvarkymas ir jos pravedimas yra Federacijos Valdybos uždavinys, kadangi Federacijos Valdyba yra kongreso rengėjas.

Kaip prasidėjo įvairūs darbų pasiskirstymai?

Registracijos ir nakvynių komisijos darbą jau pradėjo Audronė Valaitytė. Toje komisijoje taip pat dirba Laima Underytė ir Aldona Zailskaitė. Banketo komisijon buvo pakviesti dr. Vacys Šaulys, Alicija Rugytė, Justina Mackevičienė ir Birutė Miniataitė. Jai vaodvauja dr. Šaulys. Spaudos komisijoje leidinio tvarkymu rūpinasi kun. Kazys Baras. Visą kitą informaciją spaudoje tvarko kun. dr. Juozas Prunskis ir Alina Skrupskelienė. Literatūrinio vakaro komisija: Elenutė Bradūnaitė vadovauja, o jai talkininkauja visa korp! Šatrija. Religinė komisija: vadovauja kun. G. Kijauskas; numatytos popietinės Mišios Marquette Parko lietuvių bažnyčioje. Numatyta taip pat religinė meno paroda. Jai suruošti yra pakviestas dail. Adolfas Valeška. Ji įvyks Jaunimo Centre. Muzikinio vakaro komisijai vadovauja Vytautas Radžius. Programoje Čiurlionio simfonija "Jūra".

Ar yra numatytas susipažinimo vakaras, kuriame dalyvautų studentai ir moksleiviai?

Penktadienio vakare yra numatytas susipažinimo vakaras. Tas susipažinimo vakaras bus Jaunimo Centre, ir duos progą jaunimui susitikti ir pabendrauti.

Konkrečiai — kas ligšiol yra nuveikta?

Viskas iki šio laiko jau yra beveik sutvarkyta: salės yra gautos, programos išpildytojai pakviesti. Tiktai ateitininkams reikėtų ruoštis kongrese gausiai dalyvauti ir prie tolimesnių darbų talkos prisidėti.

Ko jūs laukiate ne tik iš Ateities skaitytojų, bet ir iš visų ateitininkų, kurie planuos kongrese dalyvauti?

Prisidėjimo ir entuziazmo. Kongresas bus savotiška kryžkelė ir dalyviai turėtų atsivežti naujų minčių, naujų metodų darbams atlikti. Mūsų nuomone, ateitininkija turėtų iš naujo peržvelgti savo tikslus, savo veiklos priemones, galbūt, peržiūrėti savo organizacinę struktūrą. Tam tikra prasme, šitas kongresas gali būti didelė paskata ateities darbų krypčiai.

JAUNUOLI,

KO SIEKI?

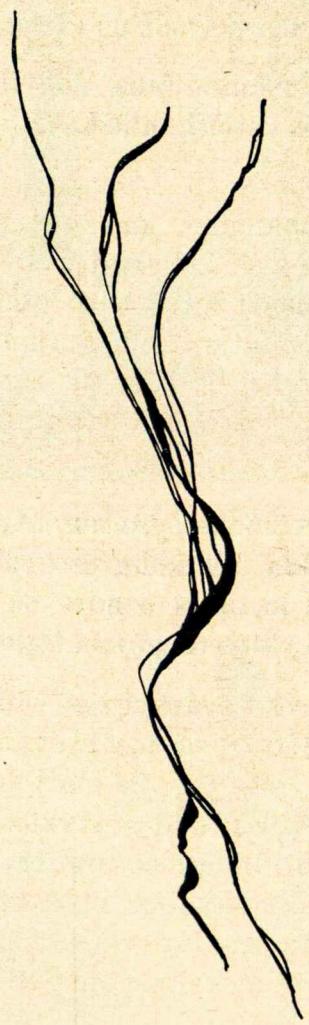

Jonas Šulcas

"Reikia pripažinti, kad yra net žavinga turėti tikslą, kokį nors ypatingą principą už kurį vertėtų kovoti. Mums jauniems dabartiniu laiku tatai nedaug kainuoja. Užtenka pasirūpinti gera gumine lazdele (policininkų); ar kuo nors panašaus, išeiti į gatvę ir — susikirsti su pirmaisiais policininkais, kurie pasimaišo. Tokiu būdu staiga draugai tave pagirs kaip tokį, kurs žino, ko jis siekia — tikrą naujosios kartos atstovą, kuriam nusibodo buržuazinės ir pasenusių tėvų teorijos.

"Idealai nieko nekainuoja, kol jie tėra teorija! Tačiau kai reikalinga vieną popietę apsieiti be savo merginos, tuomet jau kitaip — atsiranda sunkumų!

"Gi vėliau, kai reikia įsijungti į darbą, mes rūpinamės pirmoje vietoje geru uždarbiu, garbinga pozicija. Dažnai tam tikslui turime "prisitaikyti", nors mūsų sąžinė neleidžia prisitaikyti; nebent ją iškraipytumėme. Bet idealas yra tik tuomet idealas, kuomet jis tikrai sutampa su mūsų laiku, mūsų darbu, mūsų pasilinksminimais, mūsų malda (jeigu dar sugebame pasimelsti). Kitu atveju tai yra vien tik gražių žodžių deklamacija.

"Pasakykite: ar mes kada nors pagalvojame, ar tie, kurie save vadina krikščioniais, sugeba pasireikšti konkrečiais darbais ir pajėgia nešti mūsų krikščionišką liūdijimą į gyvenimą — mokykloje, fabrike, raštinėje, draugų tarpe?

"Ar susirenkame ir kartu palyginame savo patirtis? Ar skaitome šv. Raštą, tą nepažįstamą "bestseller"? Ar vakarais, kai esame laisvi, ar atostogų dienomis, pasiliekame savo laiko mūsų vietos bažnyti-

nei veiklai, prieglaudų ir kalėjimų lankymui?

"Ar mes patys įsigilinę ir susirūpinę, kodėl mūsų parapijų veikla tokia apmigusi, — veikiame, idant, kiek tai priklauso nuo mūsų, padėtis pagerėtų? Pagaliau kritikuodami, ar pagalvojame apie nuolankumą — vadovavimąsi vien tik tiesa, o ne jausmais?

"Galvoju, kad visa tai dar nėra nugyvendintas reikalas, bet greitu laiku tokiu taps, jeigu mes nepradėsime rimtai dirbti." (žiūr. Dimensioni, nr. 10, 1969, Roberto Z.)

Taip rašo vienas studentas iš šiaurinės Italijos. Nors jo žodžiai labiau išreiškia jo krašto padėtį, bet daug minčių tinka ir mums; ir mes jaučiame panašių situacijų prieštaravimus.

Yra lengva turėti tikslą, nes žmogus turi ko nors siekti; bet nevisus tikslus galime pavadinti idealais.

Populiarumas nevisada brangiai kainuoja, ypatingai kai einame su srove, kai draugai giria "didvyriškumą". Taip pat lengva turėti idealų, kol jie tėra teorija. Tačiau be aukos niekad niekas didžių žygių nėra nuveikęs. Mums prieš akis dar vis tebėra astronautų ir su jais dirbusių keletos tūkstančių vyrų pavyzdys. Mūsų ateitininkų idealas yra pilnutinis užsiangažavimas — turime visą savo gyvenimą, ir tai kas su juomi susieta, atnaujinti Kristuje. Kaip tat padarysime?

Ar iš viso pažįstame tą Kristų, kuriame norime atsinaujinti? Čia savaime atsiranda pareiga Jį pažinti: per šv. Raštą, kas yra pagrindas, bet dar labiau gyvenant Jo pavyzdžiu; tik sekdami Kristumi, Jo meile, Jį pažinsime ir Jį suprasime. Tokiu būdu atnaujinsime save ir tik tuomet galėsime kitiems nešti naują gyvenimą, kuris įpareigoja. O mes to norime; norime kam nors paaukoti mūsų jaunąjį gyvenimą, visą savo energiją. Kristuje mums atsivers plačiausi akiračiai, pradedant nuo kasdienių pareigų mokykloje, ar darbovietėje, kur galime įnešti dar tiek daug krikščioniškos meilės; meilės, kuri Kristaus pavyzdžiu yra atvira. Ji neieško savo egoistinių apskaičiavimų, kaip šv. Povilas labai vaizdžiai išreiškė: "Meilė yra kantri, maloninga. Meilė nepavydi, nesielgia sauvalingai, nesipučia. Ji yra nesididžiuojanti, neieško savo naudos, nesusierzina, neįtaria piktumu, nesidžiaugia neteisybe, o džiaugiasi tiesa; visa nukenčia, visa tiki, visa kuo viliasi, visa pakelia." (1 Kor. 13, 4-7).

Toks įsipareigojimas gyvenime bus savaime visa, kas nėra pasenę, kas nėra tuščias veidmainiavimas, kritika: tokia kritika nesugriauna, bet atnaujina visą gyvenimą, visas socialines struktūras iš vidaus, idant žmonių gyvenimas būtų tikrai žmogiškas, kilnus tvirta meile.

PAVASARIO RYTAS

Žiemos išvytas —
Pabudo rytas.

Saulė kėlės,
Rasa gėlė.

Aušra sutvisko —
Už miegančio miško.

Artojas išėjo —
Paruošti sėją.

Vieversys suvirpėjo —
Debesyje be vėjo.

Sesė rauda —
Šalna siaudžia.

Mūs tėvų šaly...
Ar tu girdi?

— *Juozas Vilaikis*

LIETUVOS NACIONALINĖ MOKSLŲ AKADEMIJOS BIBLIOTEKA

Užkišta užkampin. Rodos, kad nauja knyga, jau vien tik pelno tikslais, turėtų būti daugiau reklamuojama. Tačiau nevisada. Net ir šitame krašte. Štai vienas gyvenimiškas pavyzdys.

Neseniai spaudoje pasirodė žinios ir komentarai apie sensacingą ruso-kalinio Anatoly Marchenko knygą "My Testimony". Veikale, kuriame aprašomi autoriaus išgyvenimai koncentracijos stovyklose, taip pat minimas ir trejeto lietuvių studentų žuvimas. Žinoma, kiekvienas teisybės žodis apie Sovietų Rusijos vergiją yra įdomus, nes tai retas dalykas.

Visdėlto atrodo, kad net ir šitame laisvės krašte Marchenko paskelbtoji teisybė apie komunistinį "rojų" nevisiems yra prie širdies. Nepatinka ji net ir kai kuriems knygų platintojams. Paimkime, kad net tokią "didžiausią pasaulyje" (taip bent skelbiasi) knygų krautuvę Kroch-Brentano's. Pasiteiravus krautuvėje Marchenko knygos, pardavėjos išieškojo visą krautuvę ir pagaliau surado knygą... nuošaliausioje lentynoje! Tiesa, kitos naujos, įdomios knygos reklamuojamos plačiausiai. Jų pilni krautuvės langai ir lentynos. Tik ne Marchenko knygos. Kągi atrodo, kad ne vien tik Kremliaus, bet ir Kroch-Brentano ponams toji knyga — rakštis akyje. Ar tai nieko neliūdija?

užuominos

Smūgis į nosį. Kai žmogus boksuodamasis gauna smūgį nosin jo atkištinė kūno dalis sukraujuoja, o protą užvaldo nemažas pyktis. Sakytum, kad tai visai natūrali reakcija. Pykti sveika, jei pykstama teisėtai ir su pagrindu.

Manding, panašų smūgį nosin gavo ir kai kurie mūsų kūrybos puoselėtojai pirmame jaunųjų mokslininkų suvažiavime Chicagoje. Gaila, kad nukentėjusiems neužvirė kraujas ir mulkiškai nesupyko. O reikėjo supykti. Ir drūčiai.

Tik pagalvokime. Nors buvo skelbta, kad tai yra mokslo ir kūrybos simpozijumas, techniškieji mokslai buvo užgožę visą suvažiavimo programą. Tikrojo kūrėjo pasirodymas buvo vos dalinis. Šalia skaitlingų technologijos paskaitų prisišliejo ir mūsų literatūrininkai. Bet tai ir viskas. O kur buvo kiti: muzikai, dailininkai, laikraštininkai?

Ar mūsų jaunųjų mokslininkų suvažiavimas neparodė kiek mūsų kultūrininkai yra sumasėję? Ar jis neparodė, kad net ir mūsų šviesuomenė — toji europinės kultūros nešėja — nepradėjo plaukti pasroviui?

ESAME VIENA ŠEIMA

ŠIAIS metais Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Centro valdyba skelbia šūkį "Esame viena šeima". Tai labai gražus šūkis ir jis tinka ne tik moksleiviams, bet ir studentams ir sendraugiams ateitininkams; ir ne vieniems metams, bet tol, kol pasidarysime viena šeima. (Tas šūkis tiktų net ir artėjančiam mūsų kongresui.)

"Esame viena šeima" — prie šių žodžių turėtume susimąstyti ir giliau pagalvoti apie jų reikšmę. Ir giliau pasvarstyti juos susirinkimuose — kaip mes tą šūkį galėtume, galimai daugiau, įgyvendinti savo tarpe, konkrečiau vykdyti savo veikloje.

Kas yra šeima gyvenime? Yra palaidų šeimų, pakrikusių; yra idealių šeimų, kuriose žydi meilė tarp tėvų ir vaikų, tarp brolių ir seserų. Pagarba ir meilė tarp vaikų ir tėvų. Ideali šeima buvo šventoji šeima, šventieji Juozapas ir Marija ir Vaikelis Dievas-Jėzus.

Be abejo Moksleivių Centro valdyba, skelbdama šį šūkį, turėjo mintyje idealios šeimos vaizdą, kurioje viešpatauja meilė, vienybė, pagarba, artimumas vienas kitam. Ar mūsų būreliuose, kuopose, mūsų sąjungoje viešpatauja meilė, vienybė ir kitos dorybės? Ar mes ateitininkai mylime vienas kitą kaip broliai? Ir nepaslaptis, kad apie tai turėtų pagalvoti visi ateitininkai, netik moksleiviai.

Kaip gražu, kai gyvenime matome idealią šeimą, kurioje yra meilė, vieningumas. Kai brolis, sesuo neleidžia skriausti savo brolio, bet užstoja jį.

Paskutinio karo metu daug lietuviškų šeimų parodė herojišką vieningumą ir išėjo laimėtojais. Nevieningai veikę šeimos pakriko ir tapo nelaimingoms.

Dar kita šeimos savybė: tai — šeimos nariai labai gerai pažįsta vienas kitą. Jei norime įgyvendinti šį vienos šeimos šūkį, stenkimės arčiau pažinti mūsų organizacijos narius. Stenkimės, visų pirma arčiau pažinti pačius artimiausius mūsų būrelių narius ir stenkimės pas juos rasti ką nors gražaus, vertingo ir idealaus.

Prie idealios šeimos savybių turime pridėti, pavyzdžiui, jog tokia šeima ko nors siekia: išmokslinti vaikus, turėti patogius namus. Dalyvauja savos parapijos išlaikyme. Mūsų atveju, lietuviškoje šeimoje siekiame sudaryti sąlygas šeimos nariams dalyvauti lietuviškoje kultūrinėje veikloje, o taip pat ir vietos gyventojų visuomeninėje veikloje ir šeimoje dirbančių jų profesinėje veikloje.

Viską susumavus, štai idealios šeimos savybės: tarpusavio narių meilė ir pagarba, šeimos vieningumas, artimumas, siekimas užsibrėžtų tikslų, aktyvumas savo parapijos ir bendruomenės kultūrinėje veikloje.

Kaip šias savybes perkelti į mūsų ateitininkišką šeimą? Mes žinome, nors dažnai pamirštame, kad kiekvienas žmogus yra Dievo kūrinys, turi nemirtingą sielą ir, kaip žmogus, turi kokių nors gerų savybių. Ir tai kiekvienas žmogus. Jei pridėsime, kad kiekvienas ateitininkas yra mūsų brolis, lietuvis, matome, kad mes turime broliškai mylėti ir gerbti mūsų organizacijos narius, mūsų idėjos brolius.

Turėtume susirinkimų metu daugiau sužinoti apie savo organizacijos istoriją, jos žymiųjų vadų skelbtas šviesiasias mintis. Turėtume gerai pažinti ir įsisąmoninti ateitininkų principus ir jų reikšmę. Kitaip tariant, turėtume gerai pažinti savo šeimą. Turėtume aktyviai, kaip ta ideali šeima, siekti įgyvendinti tuos idealus savo tarpe.

Taip susivieniję vieningoje ateitininkiškoje šeimoje, išeikime savo idėjų skelbti kitiems. Arba rodykime jas kitiems savo pavyzdingu gyvenimu. Ar tai nebuvo paslaptis pirmųjų krikščionių tikro krikščioniško gyvenimo, kuo jie patraukė kitus į save, kad apie juos sakydavo "žiūrėkite kas yra, kad jie taip vienas kitą myli?"

B. Krokys

BALANDŽIO PIRMA DIENA

Balandžio pirmą dieną susimąsčiau
kad tu turbūt jau išskridai.
Žiūrėjau pro visus debesius,
bet atrodo kad tu mane praradai.

Juokis! — čia jau didelis juokas!
Aš apsirikau! Aš tave praradau!!
Žiūrėk pro tą skylę mano galvoje...
vėjas ūžia; tenais nieko nėra!

— *Aida Smalinskaitė*

Jaunystė

lydi mus!

GYVENIMAS

Žmogus, pilnas jaunystės, skrenda svajonės sparnais. Ir krenta į žemę staigiai atsibusdamas, suprasdamas, kad gyvenimas nepadarytas tik iš gėlių ir dainų.

Jis apsisuka, apsigalvojęs įlipa laivelin ir plaukia gyvenimo jūron. Kartais bangos linksmos, aukštos, gražios, lipančios į viršų, bandančios pasiekti dangų ir saulės gaivinančią šilumą. Ir žmogus pakilęs, užsidegęs, nusprendžia amžinai pasilikti ant bangų. Bet bangos neramios. Plakasi lyg gyvos. Ir jos krenta žemyn lyg į gilias išdrožas. Žmogus krenta su jom ir jam pasidaro graudu, šalta, tamsu, baisu, Jis jaučiasi lyg Dievas būtų jį pamiršęs.

Bet žmogus yra jaunas, stiprus. Jis iš patyrimo išmoksta gyventi jūroje. Jis išmoksta pažinti jos nuotaikas. Kai ji ant žmogaus užpyksta, jis bando išvengti jos audrų. Kadangi žmogus jaunas ir stiprus, jam sekasi. Jis toliau plaukia laukdamas džiaugsmingai aukštų bangų ir nenoriai gilių išdrožų ir audrų.

Žmogus taip keliaudamas daug pamato, daug išmoksta, daug pergyvena. Tas mokslas ir pergyvenimas žmogų pasendina ir atima jo jėgas.

Jam senstant, žmogaus kelionė pasidaro sunkesnė. Jau jis nebe taip lengvai išvengia audrų. Jos jį palieka išvargusį ir bejėgį. Jos jam palieka randus visam laikui.

Be atsparumo jis po truputį atsitraukia iš vargingos kovos su jūra. Ir lieka plūduriuoti audringoj jūroj laukdamas ateinančio galo.

Kai žmogus pasiekia kelionės galą, jis, pavargęs, su pasitenkinimu gera kelione, ar su apgailestavimu, kad kelionė galėjo būti geresnė, pasiduoda jūrai ir baigia kelionę.

Laimutė Grybauskaitė

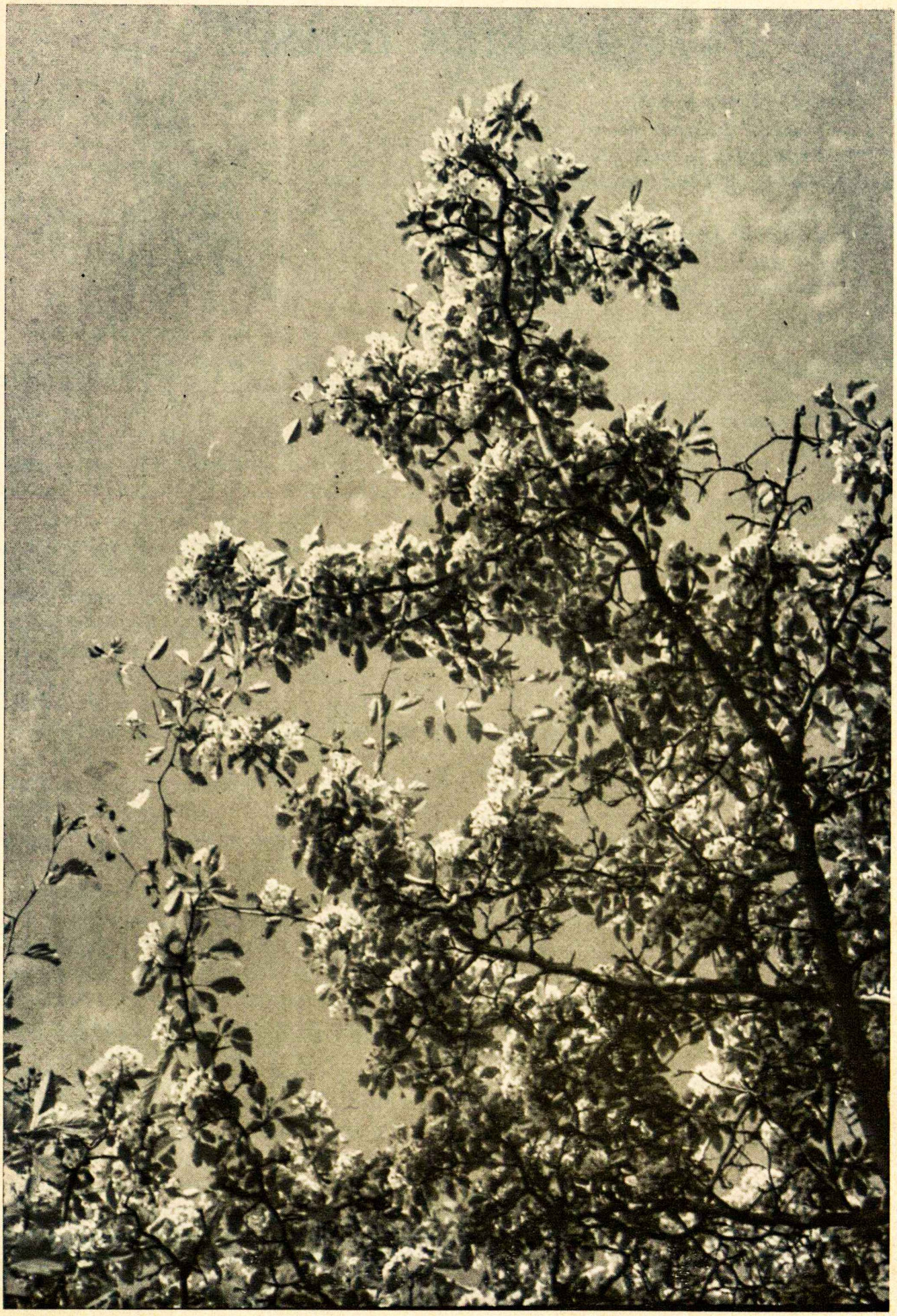

MANO GYVENIMAS

Einu jaunystės keliu.
Pasaulio grožybės vilioja.
Tame slėny gyvuoja pramoga,
Šaime upely teka pinigais.

Aš klaidžioju gyvenimo miške;
Kur pasisukt, ką veikt pasaulyje?
Anarchija, kaip lapai krenta;
Bijau, kad neužgultų ji manęs.

Galvoju: Kas esu?
Kodėl sieloj kažin ko trūksta?
Ko ieškau? Ko siekiu?
Kaip aš galiu kam nors padėti?

Ir pasigirdo tylus, švelnus balsas,
Lyg šaukia, traukia vis artyn,
— Mano vaikai, manoji atžala —
Šaukia tauta, — Paruoškite man ateitį!

— Karolė Veselkaitė

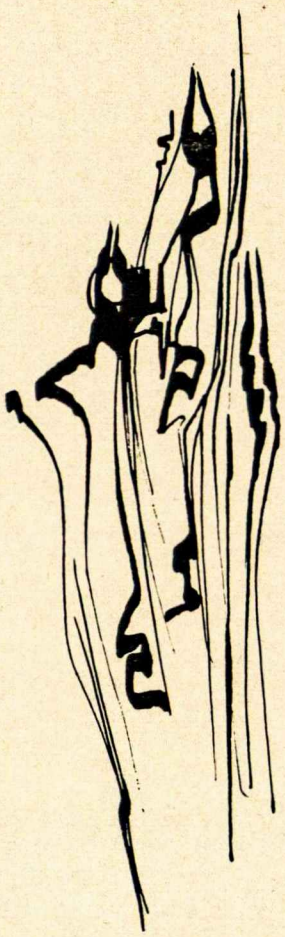

MEILĖ

Meilė yra mano tėveliai!
Meilė yra mano mažytė bažnytėlė!
Meilė yra mano katytė!
Meilė yra mano telefonas, kuriuo mėgstu
kalbėti su savo draugėmis!
(nors mamytei nelabai patinka)
Meilė yra mano tėviškėlė, Lietuva, kurioje mano tėveliai
yra gimę ir augę ir apie kurią aš esu daug girdėjus!
Meilė yra mano plokštelės!
Meilė yra mano pianinas, kuriuo mėgstu skambinti.
Meilė buvo mano lėlės, kuriomis mažytė būdama žaisdavau!
Meilė yra mano kambarys kuriame saldžiai miegu naktį!
Bet
didžiausia
meilė
esi
TU!

Danutė Stankutė

MANO RADIJAS

Kartą mano galvon šovė baisi mintis! Pasistatyti radiją ir radijo siųstuvą. Pirmiausiai nuėjęs bibliotekon susiradau knygą. Pasižiūrėjęs į schematines diagramas net nusigandau: taip viskas paprastai ir lengvai atrodė. Grįžęs namo susirašiau visas reikalingas dalis ir nieko nelaukęs nudūmiau į radijo dalių krautuvę. Pasitaikė labai užimtas pardavėjas. Kreivai į mane pasižiūrėjęs, paklausė ko man reikia. Paprašiau kondensatoriaus. Pardavėjas paklausė kiek faradų. Kas tie faradai? Aš net nežinau kaip tas kondensatorius atrodo. Gerai, kad atsinešiau knygą. Atsivertęs ieškau vietos kur aprašyta kiek faradų turi tas kondensatorius. Neparašyta. Bet atradau paveikslą. Pardavėjui paaiškinau, kad nežinau kiek faradų, bet jei pamatyčiau tinkamą, atpažinčiau. Dar labiau susiraukęs atnešė man visą dėžę įvairių kondensatorių. O jie man visi vienodi! Tik spalvos skirtingos. Kadangi man patinka geltona spalva, pasiėmiau gelsvą. Vargau panašiai su tranzistoriais, rezistoriais ir kitomis radijo dalimis. Pasirinkdavau tą, kuris gražesnis buvo ar kuris daugiausiai man akį vėrė. Sumokėjau ir susirinkau dalis.

Beveik laimingas grįžau namo. Viską gražiai išsidėstęs pasiruošiau darbui. Atsivertęs knygą pasižiūrėjau į schematinę diagramą (aš niekad nesivarginau instrukcijų skaitymu!). Sumaniau pradėti nuo tokios dalies su penkiom kojom. Bet mano schematinė diagrama rodė tik keturias kojas. Nežinodamas ką daryti, ėjau prieš savo principus ir paskaičiau knygą. O ten nieko neparašyta! Atsiminiau, kad turiu radijuką gautą Kalėdom, kuriame būtinai turi būti tokia dalis. Atidarius jį matėsi tos dalies tik viršus. Reikalo verčiamas išardžiau visą radijuką, kad visą dalį pamatyčiau. Ir savo didžiam nustebimui radau, kad ten nebuvo tos dalies. Pagalvojau, jei tokiame gerame radijuke nėra tos dalies, nereikia jos ir man.

Taip statant man truko visą dieną pasistatyti savo radijuką. Baigęs įjungiau ir laukiau kol sušils, ir laukiau, ir laukaiu, ir laukiau...

Aš nusprendžiau, kad mano radijas geras, tik radijo stotys yra per silpnos mano radijui.

Tada sumaniau pasistatyti radijo siųstuvą, kad mano radijas pagautų jo signalą. Ir vėl sunkiai dirbau. Labai sunkiai. Pabaigiau. Pastačiau radiją vienam kambary, o siųstuvą ir seserį — kitame. Liepiau jai kalbėti į siųstuvą, o pats klausiaus radijo kitam kambary. Ji kalbėjo, ir dainavo, ir kikeno, bet nieko negirdėjau. Supykęs prijungiau vieną radiją prie kito. Šoko kibirkštys, dūmai rūko, barėsi mama... Greit atidariau užpakalinę dalį savo radijo. Radau tik pelenų krūvą. Su pasibaisėjimu žiūrėjau kas liko iš mano sunkaus darbo. Sudegęs radijas, rūkstąs radijo siųstuvas ir išardytas buvęs geras, gražus Kalėdinis radijukas...

Vytas Bandžiulis
Los Angeles, Calif.

MANO MĖGIAMIAUSIAS SPORTAS

Pasakysiu, kad sportas yra labai didelis dalykas mano gyvenime, nors dar esu jaunas vaikas. Man nėra mėgiamiausio vieno sporto. Aš turiu apie tris, gal keturis.

Iš tų visų aš turbūt esu labiausiai pasižymėjęs beisbolo sporte. Galiu sakyti, kad esu gavęs dvi taures už žaidimą Chesterio komandoje per šiuos metus. Tai tikrai atima daug mano vasaros laiko, bet reikia didelio pasiaukojimo atsiduoti šiam sportui.

Ne tik beisbolas, bet ir krepšinio sportas mane domina. Galiu pasigirti, kad esu gana geras žaidėjas.

Europietišką futbolą man pasitaikė žaisti stovykloje. Nuo to laiko jis mane gana sudomino. Tačiau kartais atsitinka, kad aš ir gan žiauriai žaidžiu; net koją susižeidžiau.

Amerikietišką futbolą žaidžiu kada tik man pasitaiko laisvalaikio. Daugiausia žaidžiu beisbolo aikštėje žiemą. Taip pat ir žaidžiu kasdien mokykloje ir šeštadieninėje mokykloje su savo draugais.

Kai vasara ateina aš ne tik pasižymiu beisbole, bet ir plaukime. Aš išmokau plaukti ir šokti nuo nėrimo lentos, mūsų YMCA baseine prieš tris metus.

Tai yra mano visi įdomiausi sportai.

Vytenis Bakanas

SAPNAS

Sapnavau tą sapną po to, kai prieš eidamas gulti perskaičiau knygą apie seklį, kuris bėgo nuo būrio vagių, bet pagaliau, pats juos sugavo.

Sapnas buvo įdomus. Aš pats buvau seklys. Plaukiau baidarėje Western gatve. Buvo apie pirma valanda po pietų. Vagys stengėsi pagauti, mane sekė, dėl to ir žiūrėjau į visas puses, kad netikėtai neužkluptų. Kai pamatydavau atvažiuojančią mašiną, pasiimdavau baidarę su savim ir pasislėpdavau krūmuose.

Praplaukiau Gage Park rajoną. Staiga iš kažkur atsirado sunkvežimis. Tuojau pasiėmiau baidarę ir pasislėpiau krūmuose. Bet per vėlai pasislėpiau, vagys mane pamatė.

Sustojo sunkvežimis, išlipo du vyrai. Vienas laikė golfo maišą. Padėjo du golfo sviedinius ant žemės ir daužė į juos su lazda. Abu sveidiniai atlėkė į krūmą ir atsimušė į mano galvą.

Vyrai perkirto gatvę ir priėjo prie krūmo, pamatyti, kaip taikliai taikė sviedinius į mane. Užmerkiau akis, vaidinau negyvą. Vyrai savo tarpe kalbėjosi angliškai.

— Gerai moki mušti golfo sveidinius, Jonai. Tas seklys yra negyvas.

Taip pasakė vienas vyras.

Jie nuėjo. Atsidusau ir atmerkiau akis. Staiga išgirdau žingsnius. Vėl užsimerkiau. Išgirdau Petro balsą:

— Tu mūs neapgausi. Mes žinome, kad tu esi gyvas. Tu atmerkei akis. Jonai, surišk jį!

Norėjau gintis, bet pasijutau būsiąs labai silpnas. Kai baigė rišti, įdėjo mane į sunkvežimio galą. Pradėjome važiuoti.

Sunkvežimis sustojo. Vagys atidarė užpakalines duris ir išnešė mane laukan. Apsidairiau. Buvo naktis. Stovėjome Archer gatvėje priešais Brighton biblioteką. Biblioteka buvo uždaryta, viduje buvo tamsu. Vagys atidarė bibliotekos duris su raktu ir įnešė mane į vidų. Vienas vyras apšvietė knygos lentyną su kišenine lempele. Kai paspaudė paslėptą mygtuką, lentyna atsidarė. Įnešė mane į vidų, ir paslėptos durys vėl užsidarė.

Atsidūrėme ilgame apšviestame koridoriuje. Vagys atidarė vienas duris, įnešė mane į vidų ir pasodino ant kėdės.

Priešais prie stalo sėdėjo mano amžiaus berniukas. Jis buvo vagių vadas. Iš pradžių jis buvo draugiškas su manim, bet staiga supyko ir pradėjo mane mušti. Mušė, mušė, kol atsibudau.

Aloyzas Pakalniškis

MINISTERIUI E. TURAUSKUI

Paminklui Statyti Fondas

Paryžiaus ir vietos vienminčių iniciatyva, Ateitininkų Federacijos Vadui prof. J. Pikūnui pritariant, Clevelande yra sudarytas A. A. ministerio Eduardo Turausko paminklui statyti fondo komitetas: pirmininkas, Pr. Razgaitis; sekretorius, S. Laniauskas; narys, stud. Kęstutis Sušinskas. Aukos bus telkiamos Central National Bank of Cleveland einamoje sąskaitoje, Nr. 78676, pavadintoje TURAUSKAS MEMORIAL FUND.

Eduardas Turauskas mirė Paryžiuje prieš tris metus. Didžiąją savo gyvenimo dalį skyręs šakotai lietuviškai veiklai, jis aktyviai reiškėsi ateitininkuose, krikščionių demokratų gretose; jis spaudos darbininkas, diplomatijos ilgametis narys, uolus gyvybinių Lietuvos reikalų gynėjas tarptautiniuose sluoksniuose.

Tremtinio dalia Eduardui Turauskui nebuvo lengva. Kaip ir ne vieną jo bendraamžių, pragyvenimo rūpesčiai vertė jį imtis neįprasto ir sunkaus darbo, pakelti nesekmes ir nugalėti nevilti. Vienintelis jo palikimas — gausių darbų indėlis į Lietuvos gerbūvio ir jos laisvės pastangas. Mūsų dėkingumą už tai tegu netrukus paliūdys bent kuklus paminklas Paryžiaus kapuose.

Maloniai prašome skaitytoją, prietelius ir prijaučiančius skirti auką ministerio Eduardo Turausko paminklo išlaidoms padengti. čekius ar perlaidas prašome siųsti: TURAUSKAS MEMORIAL FUND, 1276 Eastwood Ave., Cleveland, Ohio, 44124. Aukotojams bus pasiųsti pakvitavimai ir galutinė apyskaita.

E. Turausko Paminklui Statyti Fondo Komitetas

MAS

RINKIMINIS

SUVAŽIAVIMAS

MAS RINKIMINIS SUVAŽIAVIMAS

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos rinkiminis suvažiavimas įvyks Dainavoje, liepos 4 ir 5 dienomis, per moksleivių ateitininkų stovyklą.

Į suvažiavimą kviečiami visi moksleiviai ateitininkai. Sprendžiamąjį balsą turi rinktieji kuopų atstovai. Atstovu gali būti kiekvienas moksleivis ateitininkas užsimokėjęs nario mokestį, išskyrus jaunučius. Atstovai renkami 1 nuo 5 vyresniųjų moksleivių iš kiekvienos kuopos, ir nuo nemažiau 3 asmenų likučio. Atstovai renkami slaptu būdu.

Suvažiavime bus daroma sąjungos apžvalga, svarstomas sąjungos statutas ir narių iškelti klausimai bei pasiūlymai ir taip pat, bus renkama nauja centro valdyba.

Garbė Kristui!

Algis Puteris, pirmininkas MAS CV

žodžiai pažodžiui

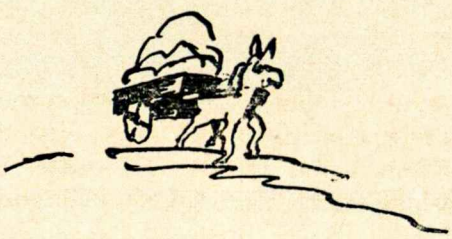

Kiek platus jūsų vartojamų žodžių lobynas? Ar rašydami jaučiate, kad neužtenka kasdieninių žodžių? Išbandykite savo žodines išgales. Pritaikykite žodžius kairėje prie jų sinonimų dešinėje. Kirčiuojamosios raidės didžiosios, pagal "Dabartinės lietuvių kalbos žodyną". Ten pat rasite smulkesnius žodžių apibūdinimus. Atsakymai 127 puslapyje. Sėkmės!

1. lANkas	a. vingis
2. lankA	b. žiedas
3. lANkstas	c. lynoti
4. ląstA	d. tolygus
5. ląstElė	e. pieva
6. laščIOti	f. narvas
7. lengvinĖti	g. laižyti
8. lĖpti	h. dykinėti
9. lIEžti	i. glebti
10. lYgnešas	j. celė

auksinė plunksna

Ar jūs apsiskaitę lietuvių literatūroje? Atspėkite rašytojus, kurių darbai menami šiose mįslėse. Atsakymai 127 puslapyje.

1. Lietuva, mano šiaurės pašvaistė!
   — — — — — — — — — N I S
2. Jis prisiminė dienas praleistas Kaukaze.
   — I E N — — — — —
3. Asmenybės jo raštuos tampa tartum gyvos.
   — — I T — U —
4. Per jį atsiskleidė rytietiška mintis.
   — Y — — — A S
5. Algis Dalgis gaidžiakojis ir gauja pabaisų.
   — — K A S

korespondencijos

ŠALKAUSKIO KUOPA
Hamilton, Ontario

1970 metų pirmas susirinkimas įvyko sausio mėn. 4 dieną. Susirinkimas buvo pradėtas su malda. Sekė įvairūs pranešimai — linksmavakaris, kalėdinių kortelių vajus, ekskursija į Ottawą, Mariaus Gudinsko žiemos kursų Dainavoje apžvalga.

Susirinkimo tema, tikslas — arčiau susipažinti su ateitininkijos principais. Buvo pristatyti sekantys principai: katalikiškumas — A. Gudinskas, tautiškumas — Grybaitė ir Grajauskaitė, visuomeniškumas — Kamaitis ir Urbanavičius, inteligentiškumas — Kažemėkas ir Trumpickas. Susiskirstėme į dvi grupes ir diskutavome sekančius klausimus: Ar ateitininkui privaloma gerai mokėti lietuvių kalbą? Ar yra prasminga būti lietuviu šiandien? Ar yra įmanoma prisitaikyti prie amerikiečių visuomenės ir kultūros, ir tuo pačiu veikti lietuviškoje visuomenėje?

Visi dalyvavę moksleiviai pasisakė už lietuvių kalbos reikalingumą, kad galima dalyvauti ir amerikonų ar kanadiečių visuomeniniuose darbuose neatstument lietuvių ir buvo daug, dar daug, įvairių pasisakymų.

Po globėjo žodžių baigėm susirinkimą su malda.

Saulius Balsys

JAUNUČIŲ SUSIRINKIMAS

Los Angeles, California

Mes turėjom susirinkimą sausio 18 d. Tėvelis Kasponis, ponia Polikaitienė ir Daina Kojelytė mums vadovavo. Mes kalbėjome apie ateitininkų istoriją. Tos dvi diskusijų valandos buvo labai ilgos nes visi žinojom, kad po jų važiuosim čiuožti. Pagaliau susirinkimas pasibaigė. Mes visi nubėgome į automobilius. Nuvažiavę užsimovėme pačiūžas. Pamiršę čiuožt daug kas parvirto, bet nenorėdami parodyti, kad skauda atsikėlėme juokdamiesi vėl čiuožėm. Po dviejų su puse valandų ant ledo labai lengvom kojom noriai sugrįžome namo.

Vida Jodelytė

MOKSLEIVIŲ IŠKYLA Į DAINAVĄ

Detroit, Mich.

Vasario 3 d. jauniai ir jaunučiai atkeliavo į Dainavą. Visa salė skambėjo nuo linksmų vaikų balsų. Dieną vaikai ir tėvai praleido rogutėmis slidinėdami ir čiuoždami. Buvo daug sniego ir ledas buvo puikus.

Vakare visi susirinko į salę pietų. Maldą sukalbėjo dvasios vadas kun. prof. Yla. Po didelės ir skanios vakarienės, tėvai turėjo truputį laiko pasikalbėt, kol vaikai pasiruošė mažam vaidinimėliui.

Vaidinimas buvo "Kelionė pas Jėzulį" — paruoštas p. Damušienės, ir eilėraščių montažas kurį išpildė jauniai paruošti p. Jankauskienės.

Dar vėliau vyresniems vaikams buvo šokiai, o jaunučiams rodė filmą "Jack and the Beanstalk".

Sekmadienio rytas tik prašvito ir jau buvo girdėti vaikų balsai.

Dienos gale vaikai ir tėvai prisičiuožę, ir prisivažinėję, jau ruošėsi vėl sugrįžti į šiltus namus.

Ir taip pasibaigė kelionė į Dainavą.

Saulius Jankauskas

ŽODŽIAI PAŽODŽIUI ATSAKYMAI:

1 b. Dviračio ratas susidaro ir **lanko**, stipinų ir ašies.
2 e. Gyvuliai ganosi **lankoje**.
3 a. Kelio **lankstas** paprastai pažymėtas posūkio ženklu.
4 f. Cirke liūtai laikomi **ląstose**.
5. j. Gyvų daiktų mažiausios gyvos dalelės yra **ląstelės**.
6 c. Pradėjus **laščioti** žmonės skuba pasislėpti nuo lietaus.
7 h. Jei vietoj pamokas ruošęs **lengvinėsi**, gausi blogus pažymius.
8 i. Augalas nelaistomas **lėpsta**.
9 g. Grįžus Algiukui iš mokyklos, šunelis vizgendamas **liežė** jo veidą.
10 d. Priemiesčiuose statomi namai dažnai būna ištisais blokais **lygneši**.

AUKSINĖ PLUNKSNA ATSAKYMAI:

1. Brazdžionis, 2. Vienuolis, 3. Vaitkus, 4. Vydūnas, 5. Rūkas.

DĖMESIO RYTAI!

Putnamo kursuose buvo ir Rytų globėjų suvažiavimas, kuriame buvo išrinktas naujasis apygardos atstovas. Mūsų dėkingumas už tai Rygėliui iš New Haveno. Visi Rytai prašomi jam siųsti informacijas liečiančias jų metinių švenčių datas ir t. t. Jis yra oficialus MAS CV-bos atstovas Rytuose ir galės geriau koordinuoti šventes, kad neišpultų po šventę kas savaitgalį ir t. t. Vietinėm problemom bei nesusipratimais moksleiviai taip pat raginami kreiptis į jį. Jo adresas: 21 Blueberry Hill Rd., Monroe, Connecticut 06488.

P. Rygelis perėmė buvusio Rytų apygardos atstovo J. Gailos vietą. MAS CV reiškia gilią padėką p. Juozui Gailai už atliktą darbą judinant Rytus, ruošiant Kennebunkporto stovyklą ir už buvimą visada tenai, kur kiekvienas moksleivis Rytuose galėjo prie Jūsų prieiti, susipažinti ir pajuokauti. Tikrai gaila jus paleisti!

MAS Centro Valdyba

NUO ADMINISTRACIJOS STALO

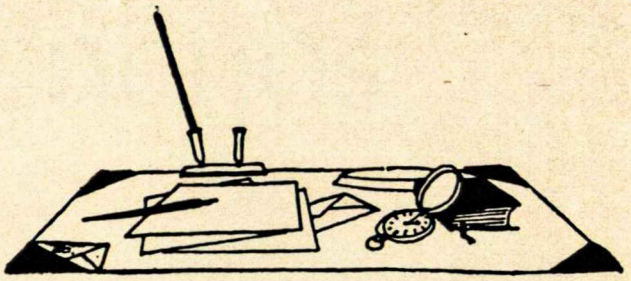

I. Garbės Prenumeratoriai

Garbės prenumeratas už 1969 metus po 10 dol. atsiuntė:
A. Barzdukas, Falls Church, Va.
Prel. F. M. Juras, Putnam, Conn.
Kun. A. Kardas, N. Y., N. Y.
Tėv. G. Kijauskas, S.J., Chicago, Ill.
Kun. V. Martinkus, Providence, R. I.
K. Mikšys, Hamilton, Ont. Canada.
Dr. I. K. Skrupskelis, Columbia, S. C.
Dr. P. Žemaitis, Plymouth, Mich.
P. Žumbakis, Chicago, Ill.

II. Aukojo "Ateičiai" paremti

B. Vitkus (vietoj kalėdinių sveikinimų), Chicago, Ill., $25.00.
Dr. J. Pikūnas, Detroit, Mich., $25.00.
Kun. Ig. Urbonas, Gary, Ind., $20.00.
Dr. J. Mališka, Montreal, Quebec, Canada, $12.50.
Kun. V. Dabušis, Paterson, N. J., $10.00.
P. Cinkus, Milan, Tenn., $5.00.
Kun. P. Juknevičius, Chicago, Ill., $5.00.
R. Juzaitis, Plymouth Meeting, Pa. $5.00.
J. Pauliukonis, Worcester, Mass., $5.00.
Algis - Rasa Rimai, Chicago, Ill., $5.00.
Spaudos Kioskas, Detroit, Mich., $5.00.
Kun. J. Vėlutis, Chicago, Ill., $5.00.
Kun. Alf. Babonas, Detroit, Mich., $3.00.
S. Beiga, Chicago, Ill., $3.00.
Kun. P. Totoraitis, Newark, N. J., $3.00.
J. Vaičeliūnas, Sudburry, Ont. Canada, $3.00.
J. Prakabas, Bakersfield, Calif., $2.00.
Kun. V. Stankūnas, Montreal, Quebec, Canada, $2.00.
V. Baronas, Venezuela, S.A., $1.00.
N. Baltrulionis, Jamaica, N. Y., $1.00.
S. Kuprys, Cicero, Ill. $1.00.
R. Leparskas, Warren, Mich., $1.00.

III. Apmokėjo "Ateities" prenumeratą siuntinėjamą užsienio moksleivijai:

Dr. F. Palubinskas, Garden Grove, Calif. $10.00.
A. Valavičius, Chicago, Ill., $9.00.
A. Laucis, Mount Olive, Ill., $5.00.
E. Pauliukonytė, Worcester, Mass. $5.00.
Už garbės prenumeratas bei aukas nuoširdžiai dėkoja
"Ateities" Administracija.

ALp(LKA)1786
1970, Nr.4

80. 725. 343